OP KONEPAJAT AUTOCALL 1/2019
LAINAKOHTAISET EHDOT

Nämä Lainakohtaiset ehdot muodostavat yhdessä OP Yrityspankki Oyj:n 25.5.2018 päivätyn ja julkaistun sekä 11.6.2018, 1.8.2018 ja 31.10.2018 täydennetyn joukkovelkakirjaohjelman ohjelmaesitteen (”Ohjelmaesite”) ja siinä olevien Yleisten lainaehtojen kanssa tämän Lainan ehdot. Ohjelman Yleisiä lainaehtoja sovelletaan, mikäli Lainakohtaisissa ehdoissa ei ole toisin määrätty. Lainakohtaiset ehdot on laadittu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/71/EY 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti ja niitä tulee lukea yhdessä Ohjelmaesitteen ja sen mahdollisten täydennysten kanssa.

Ohjelmaesite ja sen täydennykset julkaistaan OP Ryhmän verkkosivuilla www.op.fi/joukkolainat. Ohjelmaesite sekä Ohjelman alla liikkeeseen laskettavien yksittäisten Lainojen Lainakohtaiset ehdot ja niihin liittyvät muut asiakirjat ovat maksutta saatavissa merkintäpaikoissa kunkin konttorin aukioloaikana sekä OP Ryhmän verkkosivuilla www.op.fi/joukkolainat kaksi (2) Pankkipäivää ennen Lainan merkintäajan alkamista.

Saadakseen täydelliset tiedot Liikkeeseenlaskijasta ja tarjouksesta sijoittajan on tutustuttava sekä Ohjelmaesitteeseen ja sen mahdollisiin täydennyksiin että näihin Lainakohtaisiin ehtoihin. Tätä Lainaa koskeva tiivistelmä on liitetty näihin Lainakohtaisiin ehtoihin.

Lainaan liittyvä Avaintietoasiakirja on saatavissa veloituksetta merkintäpaikoissa, OP-Private -palvelukonttoreissa sekä OP Ryhmän verkkosivuilla www.op.fi/joukkolainat kaksi (2) Pankkipäivää ennen Lainan merkintäajan alkamista.

Lainakohtaisissa ehdoissa on merkitty termillä "alustava" ne kohdat, jotka vahvistetaan viimeistään Liikkeeseenlaskupäivänä.

OP Yrityspankki Oyj laskee liikkeeseen rajatulle joukolle sijoittajia merkittäväksi tarkoitetun private placement -tyyppisen joukkovelkakirjalainan.

SIJOITTAJA VOI MENETTÄÄ SIJOITTAMANSA PÄÄOMAN OSITTAIN TAI KOKONAAN. ON MAHDOLLISTA, ETTÄ LAINALLE EI KERRY LAINKAAN TUOTTOA.

OSA I – YLEISET EHDOT

1. Lainan nimi:	OP Konepajat Autocall 1/2019
2. Liikkeeseenlaskija:	OP Yrityspankki Oyj
3. Lainan pääjärjestäjä:	OP Yrityspankki Oyj
4. Maksuasiamies:	OP Yrityspankki Oyj
5. Laskenta-asiamies:	OP Yrityspankki Oyj
6. Kohde-etuus/Kohde-etuuskori:	Osakekori, jossa seuraavat Osakkeet:

i	**Osake(i)**	**Bloomberg Ticker**	**ISIN**
1	METSO OYJ	METSO FH Equity	FI0009007835

2	WÄRTSILÄ OYJ ABP	WRT1V FH Equity	FI0009003727

7. Valuutta:	Euro
8. Lainan nimellisarvo:	1.568.000 euroa
9. Velkakirjojen muoto:	Arvo-osuusmuotoinen
10. Velkakirjojen määrä:	1.568
11. Velkakirjojen nimellisarvo ja minimimerkintä:	Nimellisarvo 1.000 euroa Minimimerkintä 5.000 euroa
12. Merkintäaika:	7.1.2019 – 8.2.2019 klo 14.00 asti
13. Liikkeeseenlaskupäivä:	13.2.2019
14. Laina-aika:	13.2.2019 – 28.2.2023
15. Takaisinmaksupäivä:	28.2.2023 Mikäli Takaisinmaksupäivä ei ole Pankkipäivä, siirtyy Takaisinmaksupäivä seuraavaan Pankkipäivään. Maksuajankohdan siirtyminen ei vaikuta maksettavaan määrään.
16. Takaisinmaksettava määrä:	Nimellisarvo x Palautuskerroin
Kohde-etuus/Kohde-etuuskori:	Kohdassa 6. ilmoitettu Osakekori
Nimellisarvo:	1.568.000 euroa
Palautuskerroin:	*Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisessa muodossa valittu Sääntö4:* Jos Tuotto on pienempi [tai yhtä suuri] kuin Barrier: 1 + (Tuotto – Tuottoraja)[× Kerroin], kuitenkin vähintään Vähimmäispalautuskertoimen suuruinen. Vähimmäispalautuskerroin on Liikkeeseenlaskijan ilmoittama kiinteä arvo. Jos Tuotto on suurempi [tai yhtä suuri] kuin Barrier, Palautuskerroin on 1 *Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Sääntö4:* Jos Tuotto on pienempi kuin -25 %: 1 + (Tuotto – 0 %), kuitenkin vähintään 0 %.

	Jos Tuotto on suurempi tai yhtä suuri kuin -25 %, Palautuskerroin on 1
Paino Sääntö 2:n laskentaa varten:	Ei sovelleta
Irtautumispiste:	Ei sovelleta
Kiinnityspiste:	Ei sovelleta
Palautusosuus:	Ei sovelleta
Valuuttakurssikerroin:	Ei sovelleta
FX Loppuarvo:	Ei sovelleta
FX Loppuarvon määräytymispäivä(t) FX Loppuarvon laskentaa varten:	Ei sovelleta
FX Alkuarvo:	Ei sovelleta
FX Alkuarvon määräytymispäivä(t) FX Alkuarvon laskentaa varten:	Ei sovelleta
Tuotto:	*Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisessa muodossa valittu Laskentakaava2:* $\sum_{i=1}^{N} \text{Paino}_i \times \left(\frac{\text{Loppuarvo}_i}{\text{Alkuarvo}_i} - 1\right)$ *Selitys:* Tuotto määräytyy korikomponenttikohtaisten suhteellisten arvonmuutosten painotettuna summana. Suhteellisessa arvonmuutoksessa Korikomponentin Loppuarvoa verrataan Alkuarvoon. *Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Laskentakaava2:* $\sum_{i=1}^{2} \text{Paino}_i \times \left(\frac{\text{Loppuarvo}_i}{\text{Alkuarvo}_i} - 1\right)$ *Selitys:* Tuotto määräytyy korikomponenttikohtaisten suhteellisten arvonmuutosten painotettuna summana. Suhteellisessa arvonmuutoksessa Korikomponentin Loppuarvoa verrataan Alkuarvoon.

Paino Laskentakaavan 2 laskentaa varten:

i	**Osake (i)**	**Paino(i)**
1	METSO OYJ	1/2
2	WÄRTSILÄ OYJ ABP	1/2

Paino Laskentakaavan 5 laskentaa varten	Ei sovelleta
Loppuarvo:	*Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Loppuarvo2:* Loppuarvon määräytymispäivän virallinen päätösarvo
Loppuarvon määräytymispäivä(t):	*Ohjelman yleisten lainaehtojen kohdan "Määritelmät" mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Loppuarvon Määräytymispäivä:* Päättymispäivä
Arvostuspäivä(t):	Ei sovelleta
Havaintopäivä(t):	Ei sovelleta
Päättymispäivä:	10.2.2023
Keskiarvostuspäivä(t):	Ei sovelleta
Alkuarvo:	*Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisessa muodossa valittu Alkuarvo1:* Liikkeeseenlaskijan määrittämä arvo *Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Alkuarvo1:* Liikkeeseenlaskijan määrittämä arvo, joka perustuu Kohde-etuuden arvoon Liikkeeseenlaskijan valitsemana päivänä välillä merkintäajan ensimmäinen päivä ja Liikkeeseenlaskupäivä (molemmat päivät mukaan lukien).
Alkuarvon määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta
Arvostuspäivä(t):	Ei sovelleta
Havaintopäivä(t):	Ei sovelleta
Lähtöpäivä:	Ei sovelleta
Keskiarvostuspäivä(t):	Ei sovelleta
Barrier:	-25 %
Tuottoraja:	0 %
Kerroin:	Ei sovelleta

Vähimmäispalautuskerroin:	0 %
Viitekorko:	Ei sovelleta
Viitekoron määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta
Toteutuskorko:	Ei sovelleta
Enimmäispalautuskerroin:	Ei sovelleta

17. Takaisinmaksutapa: Yhdessä erässä Takaisinmaksupäivänä

18. Lainaan soveltuvat Tuottokomponentit: Hyvitys

Kohde-etuus/Kohde-etuuskori:	Kohdassa 6. ilmoitettu Osakekori

19. Koron määräytymisperuste: Ei sovelleta

20. Hyvityksen määräytymisperuste:

Osakesidonnainen Laina:

Hyvitys:	*Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Hyvitys1:* Laskennallinen Pääoma × Tuottokerroin × Sovellettu Tuotto
Laskennallinen Pääoma:	*Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Laskennallinen Pääoma1:* Nimellisarvo
Nimellisarvo:	1.568.000 euroa
Pääomakerroin:	Ei sovelleta
Tuottokerroin:	1
Sovellettu Tuotto:	*Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Sovellettu Tuotto2:* Suurempi seuraavista:

(i) Vähimmäistuotto

(ii) Kohde-etuuden Arvonmuutos

Vähimmäistuotto: *Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa muodossa valittu Vähimmäistuotto1:*

Liikkeeseenlaskijan määrittämä kiinteä arvo

Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Vähimmäistuotto1:

0 %

Vähimmäistuoton Määräytymispäivä(t): Ei sovelleta

Lukituskerroin: Ei sovelleta

Lukitustaso$_{(j)}$: Ei sovelleta

Kohde-etuuden Arvonmuutos: *Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa muodossa valittu Tuottokaava40:*

$T \times X_t$, jos $(\sum_{i=1}^{n} Paino_i \times Tuotto_i -$ Tuottoraja) on suurempi [tai yhtä suuri] kuin Hyvitystaso, 0 muutoin

Missä T on Hyvityksen Arvostuspäivän järjestysnumero

Selitys: Jos Kohde-etuuskorin Korikomponenttien Tuottojen painotettu summa on suurempi [tai yhtä suuri] kuin Hyvitystaso, maksetaan X [(alustava)] [(vähintään/enintään [●])] kerrottuna Arvostuspäivän järjestysnumerolla, nolla muutoin.

Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Tuottokaava40:

$T \times 5{,}6\ \%_t$, jos $\left(\sum_{i=1}^{2} Paino_i \times Tuotto_i - 0\ \%\right)$ on suurempi tai yhtä suuri 0 %, 0 muutoin

Missä T on Hyvityksen Arvostuspäivän järjestysnumero

Selitys: Jos Kohde-etuuskorin Korikomponenttien Tuottojen painotettu summa on suurempi tai yhtä suuri kuin 0 %, maksetaan 5,6 % kerrottuna Arvostuspäivän järjestysnumerolla, nolla muutoin.

Paino:

i	**Osake (i)**	**Paino(i)**
1	METSO OYJ	1/2
2	WÄRTSILÄ OYJ ABP	1/2

Enimmäistuotto: Ei sovelleta

Kerroin Enimmäistuoton laskentaa varten:	Ei sovelleta
Tuotto:	*Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Tuotto4:* $\left(\frac{\text{Loppuarvo}_i}{\text{Alkuarvo}_i} - 1\right)$
Loppuarvo:	*Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Loppuarvo3:* Loppuarvon määräytymispäivien viralliset päätösarvot
Loppuarvon määräytymispäivä(t):	*Ohjelman yleisten lainaehtojen kohdan "Määritelmät" mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Loppuarvon Määräytymispäivä:* Arvostuspäivä
Arvostuspäivä(t) Loppuarvon määräytymispäivää varten:	14.8.2019(1), 12.2.2020(2), 13.8.2020(3), 10.2.2021(4), 12.8.2021(5), 10.2.2022(6), 11.8.2022(7), 10.2.2023(8)
Havaintopäivät(t) Loppuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Päättymispäivä Loppuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Keskiarvostuspäivä(t) Loppuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Alkuarvo:	*Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa muodossa valittu Alkuarvo1:* Liikkeeseenlaskijan määrittämä arvo *Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Alkuarvo1:* Liikkeeseenlaskijan määrittämä arvo, joka perustuu Kohde-etuuden arvoon Liikkeeseenlaskijan valitsemana päivänä välillä merkintäajan ensimmäinen päivä ja Liikkeeseenlaskupäivä (molemmat päivät mukaan lukien).
Alkuarvon määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta

Arvostuspäivä(t) Alkuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Havaintopäivät(t) Alkuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Lähtöpäivä Alkuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Keskiarvostuspäivä(t) Alkuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Tuottoraja:	*Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa muodossa valittu Tuottoraja1:* Liikkeeseenlaskijan määrittämä kiinteä arvo *Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Tuottoraja1:* 0 %
Kerroin Tuottorajan laskentaa varten:	Ei sovelleta
Valuuttakurssikerroin:	Ei sovelleta
FX Loppuarvo:	Ei sovelleta
FX Loppuarvon määräytymispäivä(t) FX Loppuarvon laskentaa varten:	Ei sovelleta
FX Alkuarvo:	Ei sovelleta
FX Alkuarvon määräytymispäivä(t) FX Alkuarvon laskentaa varten:	Ei sovelleta

21. Hyvityksen maksupäivä(t):	30.8.2019(1), 28.2.2020(2), 31.8.2020(3), 26.2.2021(4), 30.8.2021(5), 28.2.2022(6), 29.8.2022(7), 28.2.2023(8) Mikäli Hyvityksen maksupäivä ei ole Pankkipäivä, siirtyy kyseinen Hyvityksen maksupäivä seuraavaan Pankkipäivään. Hyvityksen maksupäivän siirtyminen ei vaikuta maksettavaan määrään.
22. Pankkipäivä:	Helsinki, TARGET

23. Pankkipäiväolettama:	Seuraava
24. Lainan etuoikeusasema:	Ohjelman yleisten lainaehtojen kohdan 4.5 mukainen Joukkovelkakirjalaina
25. Liikkeeseenlaskijan oikeus ennenaikaiseen takaisinmaksuun:	Kyllä, sovelletaan Ohjelman yleisten lainaehtojen kohtaa 4.11
26. Arvo-osuuden omistajan oikeus vaatia ennenaikaista takaisinmaksua:	Ei
27. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan ennenaikaiseen takaisinmaksuun Suojausinstrumenttiin kohdistuneen Lainmuutoksen perusteella ("Suojausinstrumenttiin kohdistunut lainmuutos")	Ohjelman yleisten lainaehtojen kohta 4.12 soveltuu
28. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan ennenaikaiseen takaisinmaksuun Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuvien kulujen kasvun perusteella ("Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuva kulujen kasvu")	Ohjelman yleisten lainaehtojen kohta 4.13 soveltuu
29. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan ennenaikaiseen takaisinmaksuun Suojausinstrumentissa tapahtuneen häiriön perusteella ("Suojausinstrumentissa tapahtunut häiriö"):	Ohjelman yleisten lainaehtojen kohta 4.14 soveltuu
30. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan takaisinostoon:	Kyllä, sovelletaan Ohjelman yleisten lainaehtojen kohtaa 4.18
31. Ehto Lainan liikkeeseenlaskun toteuttamiselle:	OP Yrityspankilla on oikeus peruuttaa Lainan liikkeeseenlasku, mikäli merkintöjen määrä jää alle 3.000.000 euron. Lisäksi OP Yrityspankilla on oikeus peruuttaa Lainan liikkeeseenlaskun, mikäli Tuottokaavassa 40 olevaa X_t muuttujaa (Lainan markkinointimateriaalissa Hyvitysprosentti) ei kyetä vahvistamaan vähintään tasolle 4,5 %. OP Yrityspankki pidättää itsellään oikeuden peruuttaa Lainan liikkeeseenlasku kokonaan tai osittain viimeistään Liikkeeseenlaskupäivänä, mikäli OP Yrityspankin mielestä kansallisissa tai kansainvälisissä taloudellisissa tai poliittisissa olosuhteissa taikka muissa Lainan liikkeeseenlaskuun oleellisesti vaikuttavissa olosuhteissa on tapahtunut sellainen muutos, joka voisi haitata tai vaikeuttaa Lainan liikkeeseenlaskun toteuttamista.

32. Lainehtojen lopullinen vahvistaminen:	Sovelletaan Ohjelman yleisten lainaehtojen kohtaa 4.20
33. Tiedot Kohde-etuuden arvonkehityksestä ja volatiliteetista:	Tiedot Hyvityksen perusteena olevan Kohde-etuuden arvonkehityksestä saa internet-osoitteesta www.op.fi/joukkolainat.

OSA II – ERITYISET EHDOT

Osakesidonnaiset Lainat

1. Markkinahäiriö:	Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (*Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat*) kohta 3 soveltuu
2. Arvostus-/Päättymis-/Ennenaikaisen Takaisinmaksun Määräytymispäivän siirtyminen:	Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (*Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat*) kohta 4 soveltuu
3. Korjaus Osakkeen arvoon:	Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (*Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat*) kohta 5 soveltuu
4. Osakkeeseen tai sen liikkeeseenlaskeneeseen yhtiöön kohdistuva mukauttamistoimenpide:	Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (*Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat*) kohta 6 soveltuu
5. Erityinen ennenaikainen takaisinmaksu:	
a) Kohde-etuuden korvaamisen tai laskennan korjauksen kohtuuttomuus	Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (*Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat*) kohta 7 a) soveltuu
b) Lainan rakenteesta johtuva ennenaikainen takaisinmaksu	Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (*Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat*) kohta 7 b) soveltuu
	Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat) kohdan 7 b) mukaisessa muodossa valittu Kaava2: $\sum_{i=1}^{n} Paino_i \times$ $Tuotto_i \ on\ suurempi\ [tai\ yhtä\ suuri]\ kuin\ AutoCall - taso$ *Selitys*: Ennenaikaisen Takaisinmaksun Määräytymispäivinä, mikäli Kohde-etuuden Tuotto/Kohde-etuuskorin/alhaisimman Korikomponentin(i) Tuotto on suurempi [tai yhtä suuri] kuin ennalta määrätty AutoCall –taso. *Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Kaava2:* $\sum_{i=1}^{2} Paino_i \times Tuotto_i \ on\ suurempi\ tai\ yhtä\ suuri\ kuin$ 0 % *Selitys*: Ennenaikaisen Takaisinmaksun Määräytymispäivinä, mikäli Kohde-etuuskorin Tuotto on suurempi tai yhtä suuri 0 %.
Tuotto Kaava2:n laskentaa varten:	*Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Tuotto4:* $\left(\frac{\text{Loppuarvo}_i}{\text{Alkuarvo}_i} - 1\right)$

Loppuarvo Kaava2:n laskentaa varten:	*Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Loppuarvo3:* Loppuarvon määräytymispäivien viralliset päätösarvot
Loppuarvon määräytymispäivä:	*Ohjelman yleisten lainaehtojen kohdan "Määritelmät" mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Loppuarvon Määräytymispäivä:* Arvostuspäivä(t)
Arvostuspäivä(t) Loppuarvon määräytymispäivää varten:	14.8.2019(1), 12.2.2020(2), 13.8.2020(3), 10.2.2021(4), 12.8.2021(5), 10.2.2022(6), 11.8.2022(7)
Havaintopäivä(t) Loppuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Päättymispäivä Loppuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Keskiarvostuspäivä(t) Loppuarvon laskentaa varten:	Ei sovelleta
Alkuarvo Kaava2:n laskentaa varten:	*Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa muodossa valittu Alkuarvo1:* Liikkeeseenlaskijan määrittämä arvo *Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Alkuarvo1:* Liikkeeseenlaskijan määrittämä arvo, joka perustuu Kohde-etuuden arvoon Liikkeeseenlaskijan valitsemana päivänä välillä merkintäajan ensimmäinen päivä ja Liikkeeseenlaskupäivä (molemmat päivät mukaan lukien).
Alkuarvon määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta
Arvostuspäivä(t) Alkuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Havaintopäivä(t) Loppuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Lähtöpäivä Loppuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Keskiarvostuspäivä(t) Loppuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
AutoCall-taso Kaava2:n laskentaa varten:	0 %

Paino Kaava 2:n laskentaa varten:

i	**Osake (i)**	**Paino(i)**
1	METSO OYJ	1/2

	2	WÄRTSILÄ OYJ ABP	1/2

Ennenaikaisen Takaisinmaksun Määräytymispäivä(t):	14.8.2019(1), 12.2.2020(2), 13.8.2020(3), 10.2.2021(4), 12.8.2021(5), 10.2.2022(6), 11.8.2022(7)
Takaisinmaksettava määrä:	Nimellisarvo
Nimellisarvo:	1.568.000 euroa
Palautuskerroin:	Ei sovelleta
Tuotto Palautuskertoimen laskentaa varten:	Ei sovelleta
$Paino_i$:	Ei sovelleta
Loppuarvo Palautuskertoimen laskentaa varten:	Ei sovelleta
Loppuarvon määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta
Arvostuspäivä(t) Loppuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Havaintopäivä(t) Loppuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Päättymispäivä Loppuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Keskiarvostuspäivä(t) Loppuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Alkuarvo Palautuskertoimen laskentaa varten:	Ei sovelleta
Alkuarvon määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta
Arvostuspäivä(t):	Ei sovelleta
Havaintopäivä(t):	Ei sovelleta
Lähtöpäivä:	Ei sovelleta
Keskiarvostuspäivä(t):	Ei sovelleta
Barrier:	Ei sovelleta
Tuottoraja:	Ei sovelleta
Kerroin:	Ei sovelleta
Vähimmäispalautuskerroin:	Ei sovelleta

Ennenaikainen Takaisinmaksupäivä(t):	30.8.2019(1), 28.2.2020(2), 31.8.2020(3), 26.2.2021(4), 30.8.2021(5), 28.2.2022(6), 29.8.2022(7) Mikäli Ennenaikainen Takaisinmaksupäivä ei ole Pankkipäivä, siirtyy kyseinen Ennenaikainen Takaisinmaksupäivä seuraavaan pankkipäivään. Ennenaikaisen Takaisinmaksupäivän siirtyminen ei vaikuta maksettavaan määrään.

6. Arvopaperipörssi:

i	Osake(i)	Arvopaperipörssi
1	METSO OYJ	Nasdaq OMX Helsinki
2	WÄRTSILÄ OYJ ABP	Nasdaq OMX Helsinki

7. Kohde-etuutta koskevien tietojen saatavuus ja erityisehdot:

i	Osake(i)	Yhtiön internet-osoite
1	METSO OYJ	www.metso.com
2	WÄRTSILÄ OYJ ABP	www.wartsila.com

8. Lisenssisopimuksen mukainen käyttöoikeus:	Ei sovelleta
9. Tiedot indeksin/Viitekoron hallinnoijasta:	Ei sovelleta

OSA III – MUUT EHDOT

Tiedot liikkeeseenlaskusta

1. Päätökset ja valtuudet, joiden nojalla Laina lasketaan liikkeeseen:	OP Yrityspankin hallituksen 22.12.2017 antama valtuutus, jonka mukaisesti Lainan liikkeeseenlaskusta on tehty päätös 2.1.2019.
2. Liikkeeseenlaskuun osallistuvien intressit ja eturistiriidat:	Liikkeeseenlaskijan ja Laskenta-asiamiehen ollessa sama taho, on mahdollista, että Laskenta-asiamiehen tekemillä toimenpiteillä on vaikutusta Liikkeeseenlaskijan asemaan, mikä saattaa aiheuttaa eturistiriitatilanteen esimerkiksi tilanteessa, jossa Laskenta-asiamiehen harkintavalta vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan maksuvelvoitteiden määrään. Mahdollisissa eturistiriitatilanteissa OP Yrityspankki toimii hyvän tavan mukaisesti.
3. Liikkeeseenlaskun luonne:	Yksittäinen laina
4. Merkintäpaikat:	OP Yrityspankki Oyj
5. Merkintäoikeudet:	Ei sovellu
6. Merkintä-/säilytyspalkkio:	Ei merkintäpalkkiota Arvo-osuuksien säilytyksestä veloitetaan kulloinkin voimassa olevan hinnaston mukainen säilytyspalkkio. Säilytyspalkkion suuruus riippuu sijoittajan käyttämän Arvo-osuustiliä hallinnoivan tahon säilytyspalveluehdoista.

7. Arvo-osuuksien kirjaaminen:	Arvo-osuudet kirjataan merkitsijän ilmoittamalle arvo-osuustilille viimeistään viidentenä (5.) Liikkeeseenlaskupäivän jälkeisenä Pankkipäivänä arvo-osuusjärjestelmästä ja –tileistä annettujen lakien ja Euroclear Finland Oy:n sääntöjen ja näiden sääntöjen perusteella tehtyjen päätösten mukaisesti.
8. Emissiokurssi:	100
9. Merkinnän maksu:	Merkintä on maksettava kokonaisuudessaan viimeistään Liikkeeseenlaskupäivänä merkinnän yhteydessä ilmoitettavalla tavalla.
10. Lainan efektiivinen tuotto ja duraatio:	Lainalle laskettava lopullinen efektiivinen vuotuinen tuotto riippuu mahdollisesta Hyvityksestä, joten sitä ei ole mahdollista laskea etukäteen. Jos Laina pidetään Takaisinmaksupäivään asti eikä maksettavaa Hyvitystä muodostu, on Lainan efektiivinen vuotuinen tuotto riippuvainen Lainan Takaisinmaksettavan määrän suuruudesta. Lainan kassavirtojen painotettu keskimääräinen takaisinmaksuaika eli Macaulayn duraatio riippuu Lainan takaisinmaksun ajankohdasta, joten sitä ei ole mahdollista ilmoittaa etukäteen.
11. Merkintäsitoumukset:	Ei
12. Kiintiöt tarjouksen toteuttamisessa kahden tai useamman valtion alueella	Ei sovellu
13. Arvio Liikkeeseenlaskijalle kertyvän pääoman määrästä:	Liikkeeseenlaskijalle kertyy arviolta 100 % merkitystä nimellisarvosta liikkeeseenlaskuun liittyvien palkkioiden ja kulujen jälkeen.
14. Strukturointikustannus ja pääoman suunniteltu käyttötapa:	Strukturointikustannus on enintään 4,00 prosenttia, joka vastaa noin 0,98 prosentin vuotuista kustannusta, mikäli sijoitus pidetään eräpäivään asti, eikä Lainassa ole tapahtunut ennenaikaista takaisinmaksua. Strukturointikustannuksen suuruus perustuu lisäksi sille oletukselle, että Lainan emissiokurssi on 99,70. Kustannus sisältyy merkintähintaan, eli sitä ei vähennetä eräpäivänä maksettavasta tuotosta taikka eräpäivänä palautettavasta Takaisinmaksettavasta määrästä. Strukturointikustannus määritellään lainakohtaisesti ja se perustuu Lainan sisältämien korko- ja johdannaissijoitusten arvoille arvostuspäivänä 2.1.2019. Strukturointikustannus perustuu Lainan alustaviin ehtoihin. Strukturointikustannus sisältää kaikki liikkeeseenlaskijalle Lainasta aiheutuvat kulut, kuten liikkeeseenlasku-, lisenssi-, materiaali ja markkinointi-, selvitys- ja säilytyskustannukset. Liikkeeseenlaskija ei peri Lainasta erillistä merkintäpalkkiota. Laina on osa Liikkeeseenlaskijan varainhankintaa.
15. Arvo-osuusjärjestelmän rekisterinpitäjä:	Euroclear Finland Oy
16. Lainan ISIN-koodi:	FI4000359799

17. Pörssilistaus ja arvio sen alkamisesta:	Ei listata
18. Jälkimarkkinat:	OP Yrityspankissa otetaan vastaan Lainaa koskevia osto- ja myyntitarjouksia.
18. Suostumus arvopaperien edelleenmyyntiin ja lopulliseen sijoittamiseen:	Ei
19. Tarjousaika arvopaperien edelleenmyyntiin ja lopulliseen sijoittamiseen:	Ei sovelleta
20. Suostumukselle asetetut ehdot:	Ei sovelleta
21. Rahoituksenvälittäjä(t):	Ei sovelleta
22. Ilmoitukset:	Lainaa koskevat ilmoitukset ja kutsut saatetaan Arvo-osuuden omistajien tietoon internet-osoitteessa www.op.fi/joukkolainat.

Helsingissä, 11. päivänä helmikuuta 2019

OP YRITYSPANKKI OYJ

LAINAKOHTAISTEN EHTOJEN LIITE – LIIKKEESEENLASKUN TIIVISTELMÄ

Tiivistelmät koostuvat sääntelyn edellyttämistä tiedoista, joita kutsutaan nimellä "osatekijät". Nämä osatekijät on numeroitu jaksoittain A-E. (A.1. – E.7).

Tämä tiivistelmä sisältää kaikki ne osatekijät, jotka kyseessä olevasta arvopaperista ja sen liikkeeseenlaskusta tulee esittää. Osatekijöiden numerointi ei välttämättä ole juokseva, sillä kaikkia sääntelyssä lueteltuja osatekijöitä ei arvopaperin tai liikkeeseenlaskijan luonteen vuoksi ole esitettävä tässä tiivistelmässä.

Vaikka arvopaperin tai liikkeeseenlaskijan luonne edellyttäisi jonkin osatekijän sisällyttämistä tiivistelmään, on mahdollista, ettei kyseistä osatekijää koskevaa merkityksellistä tietoa ole lainkaan. Tällöin osatekijä on kuvattu lyhyesti ja sen yhteydessä mainitaan "ei sovellu".

Jakso A – Johdanto ja varoitukset		
A.1.	Varoitus	Tämä tiivistelmä on Ohjelmaesitteen johdanto. Sijoittajan tulee perustaa sijoituspäätöksensä Ohjelmaesitteeseen kokonaisuutena. Jos Ohjelmaesitteeseen sisältyviä tietoja koskeva kanne pannaan vireille Suomen ulkopuolella, kantaja voi Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansallisen lainsäädännön nojalla joutua ennen oikeudenkäynnin vireillepanoa vastaamaan Ohjelmaesitteen käännöskustannuksista.[1] Ohjelmaesitteestä vastuulliset henkilöt voidaan asettaa siviilioikeudelliseen vastuuseen tiivistelmästä vain, jos tiivistelmä on harhaanjohtava, epätarkka tai epäjohdonmukainen Ohjelmaesitteen muihin osiin nähden, tai jos siinä ei anneta yhdessä Ohjelmaesitteen muiden osien kanssa keskeisiä tietoja sijoittajien auttamiseksi, kun he harkitsevat sijoittamista tämän Ohjelmaesitteen alla liikkeeseen laskettaviin arvopapereihin.
A.2.	Suostumus	Ei sovellu

Jakso B – Liikkeeseenlaskija		
B.1.	Toiminimi	**Liikkeeseenlaskija:** OP Yrityspankki Oyj:n toiminimi otettiin käyttöön 4.4.2016 alkaen (aiemmin Pohjola Pankki Oyj). Liikkeeseenlaskija on OP Yrityspankki Oyj (jäljempänä "Pankki", "OP Yrityspankki", "Laskenta-asiamies" tai "Liikkeeseenlaskija") **OP Ryhmä:**

[1] Tiivistelmän käännösvelvollisuus koskee tilannetta, jossa Pankki tarjoaa Ohjelmaesitteen alla liikkeeseen laskettavia Lainoja jossakin muussa EU:n jäsenvaltiossa kuin Suomessa. Tällaisessa tilanteessa Pankilla ei ole velvollisuutta kääntää kuin tämä esitteen tiivistelmä kyseisen jäsenvaltion kielelle. Mahdollisissa oikeudenkäynneissä kyseisessä jäsenvaltiossa voi tuomioistuin velvoittaa kantajan kääntämään Ohjelmaesitteen kokonaisuudessaan maan viralliselle kielelle. Käännösvelvollisuus ei koske Suomessa nostettavaa kannetta.

		OP-Pohjola-ryhmän uusi nimi OP Ryhmä otettiin käyttöön 1.1.2015 alkaen. Samassa yhteydessä Keskusyhteisö OP-Pohjola osk:n nimi muutettiin OP Osuuskunnaksi.
B.2.	Kotipaikka ja muita tietoja	**Liikkeeseenlaskija:** OP Yrityspankki Oyj on julkinen osakeyhtiö ja finanssipalveluyritys, jonka kotipaikka on Helsinki ja johon sovelletaan Suomen lainsäädäntöä. Pankki merkittiin Patentti- ja rekisterihallituksen kaupparekisteriin 14.7.1903 ja sen yritys- ja yhteisötunnus on 0199920-7. OP Yrityspankki harjoittaa liikepankkina luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettua liiketoimintaa ja tarjoaa myös sijoitus- ja säilytyspalvelua. Osoite on Gebhardinaukio 1, 00510 Helsinki, Suomi. Pankkiin sovelletaan Suomen lainsäädäntöä. **OP Ryhmä:** OP Ryhmä muodostuu yhteenliittymästä ja muusta OP Ryhmästä. Yhteenliittymä on Yhteenliittymälaissa säännelty kokonaisuus. OP Ryhmän keskusyhteisö OP Osuuskunta on merkitty kaupparekisteriin 23.5.1997. OP Osuuskunnan yritys- ja yhteisötunnus on 0242522-1. Yhtiön rekisteröity osoite on OP Osuuskunta, Teollisuuskatu 1, 00510 Helsinki ja puhelinnumero 010 252 010. OP Ryhmään sovelletaan Suomen lainsäädäntöä.
B.4.b	Tiedossa olevat suuntaukset	**Liikkeeseenlaskija:** Liikkeeseenlaskijaan ja sen toimialaan vaikuttavat keskeiset suuntaukset ovat eurooppalaisilla rahoitusmarkkinoilla vallitsevia yleisiä olosuhteita, kuten vallitseva matala korkotaso ja pankkisääntelyn kiristyminen. **OP Ryhmä:** OP Ryhmään ja sen toimialaan vaikuttavat keskeiset suuntaukset ovat eurooppalaisilla rahoitusmarkkinoilla vallitsevia yleisiä olosuhteita, kuten vallitseva matala korkotaso ja pankkisääntelyn kiristyminen.
B.5.	Konserni	**Liikkeeseenlaskija:** OP Yrityspankki Oyj on OP Osuuskunnan tytäryhtiö ja kuuluu sekä toiminnallisesti että omistuksellisesti kiinteästi pankki-, vakuutus- ja muita finanssipalveluja tarjoavaan OP Ryhmään. OP Ryhmä muodostuu noin 160 osuuspankista ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta tytäryhtiöineen. Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset (ml. OP Yrityspankki) ovat toissijaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista. OP Ryhmän keskuspankkina toimiva OP Yrityspankki Oyj kuuluu talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (jäljempänä Yhteenliittymälaki) tarkoitettuun yhteenliittymään, johon kuuluvat myös yhteenliittymän keskusyhteisö (OP Osuuskunta), OP-Palvelut Oy, keskusyhteisön muut jäsenluottolaitokset, keskusyhteisön ja jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yhteisöt sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yksin tai yhdessä omistavat yli puolet. **OP Ryhmä:** OP Ryhmä muodostuu noin 160 osuuspankista ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta tytäryhtiöineen. Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset ovat toissijaisesti keskinäisessä vastuussa tois-

		tensa veloista ja sitoumuksista. OP Ryhmän keskuspankkina toimiva OP Yrityspankki Oyj kuuluu talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (jäljempänä Yhteenliittymälaki) tarkoitettuun yhteenliittymään, johon kuuluvat myös yhteenliittymän keskusyhteisö (OP Osuuskunta), OP-Palvelut Oy, keskusyhteisön muut jäsenluottolaitokset, keskusyhteisön ja jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yhteisöt sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yksin tai yhdessä omistavat yli puolet. OP Ryhmän rakenne 31.3.2018:
B.9.	Tulosennuste	**Liikkeeseenlaskija:** Vuoden 2018 näkymät: OP Yrityspankki -konsernin tuloksen ennen veroja odotetaan muodostuvan samantasoiseksi kuin vuonna 2017. **OP Ryhmä:** Vuoden 2018 tuloksen ennen veroja arvioidaan muodostuvan samantasoiseksi kuin vuoden 2017 tulos.
B.10.	Tilintarkastuskertomuksien huomautukset	**Liikkeeseenlaskija:** Ei sovellu. Tilintarkastuskertomuksissa ei ole esitetty huomautuksia. **OP Ryhmä:** Ei sovellu. Tilintarkastuskertomuksissa ei ole esitetty huomautuksia.
B.12.	Historialliset tiedot, kehitysnäkymät, merkittävät muutokset	Liikkeeseenlaskijan konsernin keskeisiä historiallisia tunnuslukuja: **Tuloslaskelma** Milj. € 1–12/2017 1–12/2016

		Korkokate	259	228
		Vakuutuskate	459	534
		Nettopalkkiotuotot	-24	-4
		Sijoitustoiminnan nettotuotot	389	247
		Liiketoiminnan muut tuotot	38	33
		Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	1	-2
		Tuotot yhteensä	**1 121**	**1 037**
		Henkilöstökulut	164	162
		Poistot ja arvonalentumiset	64	51
		Liiketoiminnan muut kulut	344	281
		Kulut yhteensä	**573**	**494**
		Saamisten arvonalentumiset	12	37
		OP-bonukset omistaja-asiakkaille	2	2
		Tulos ennen veroja	**535**	**504**
		Tuloverot	105	102
		Tilikauden tulos	**430**	**402**
		Jakautuminen:		
		Emoyhtiön omistajien osuus tilikauden tuloksesta	424	399
		Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta.	6	3
		Tilikauden tulos	**430**	**402**
		Laaja tuloslaskelma		
		Tilikauden tulos	**430**	**402**
		Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
		Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot(/tappiot)	4	-79
		Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
		Käyvän arvon rahaston muutos		
		Käypään arvoon arvostamisesta	-37	104
		Rahavirran suojauksesta	-4	-7
		Muuntoerot	0	0
		Tuloverot		
		Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
		Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista(/tappioista)	-1	16
		Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
		Käypään arvoon arvostamisesta	7	-21
		Rahavirran suojauksesta	1	1
		Tilikauden laaja tulos	**400**	**416**
		Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:		
		Emoyhtiön omistajien osuus tilikauden laajasta tuloksesta	394	412
		Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden laajasta tuloksesta	6	4
		Yhteensä	**400**	**416**
		Tase		

Milj. €	31.12. 2017	31.12. 2016
Käteiset varat	12 825	9 336
Saamiset luottolaitoksilta	9 294	9 458
Kaupankäynnin rahoitusvarat	589	638
Johdannaissopimukset	3 426	4 678
Saamiset asiakkailta	20 120	18 702
Sijoitusomaisuus	15 506	16 698
Osuudet osakkuusyrityksissä	49	46
Aineettomat hyödykkeet	777	790
Aineelliset hyödykkeet	115	93
Muut varat	1 708	2 488
Verosaamiset	35	46
Varat yhteensä	**64 445**	**62 974**
Velat luottolaitoksille	14 035	10 332
Johdannaissopimukset	3 216	4 398
Velat asiakkaille	18 837	16 178
Vakuutusvelka	3 143	3 008
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	16 791	19 826
Varaukset ja muut velat	2 307	3 231
Verovelat	419	405
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla velloilla	1 547	1 592
Velat yhteensä	**60 295**	**58 969**
Oma pääoma		
Emoyhtiön omistajien osuus		
Osakepääoma	428	428
Käyvän arvon rahasto	164	197
Muut rahastot	1 093	1 093
Kertyneet voittovarat	2 404	2 179
Määräysvallattomien omistajien osuus	60	109
Oma pääoma yhteensä	**4 149**	**4 005**
Velat ja oma pääoma yhteensä	**64 445**	**62 974**

Luottolaitosvakavaraisuus

Luottolaitosvakavaraisuus on esitetty EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) (CRR) mukaisesti.

Omat varat, milj. €	31.12.2017	31.12.2016
OP Yrityspankki -konsernin oma pääoma	4 149	4 005
Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta	-125	-279
Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus	-2	-6
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	**4 022**	**3 720**
Aineettomat hyödykkeet	-76	-76

Eläkevastuun ylikate ja arvostusoikaisut	-16	-23
Ennakoitu voitonjako	-212	-201
Arvonalentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-134	-126
Ydinpääoma (CET1)	**3 584**	**3 295**
Pääomalainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	137	140
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	**137**	**140**
Ensisijainen pääoma (T1)	**3 720**	**3 435**
Debentuurilainat	1 073	1 193
Toissijainen pääoma (T2)	**1 073**	**1 193**
Omat varat yhteensä	**4 793**	**4 628**

Ydinpääomasta (CET1) on vähennetty varovaisen arvostamisen oikaisu 5 miljoonaa euroa.

Pääomalainoihin on sovellettu vanhoja pääomainstrumentteja koskevia siirtymäsäännöksiä.

Kokonaisriski, milj. €	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Luotto- ja vastapuoliriski	**19 694**	**19 354**
Standardimenetelmä (SA)	**2 069**	**1 861**
Valtio- ja keskuspankkivastuut	18	33
Luottolaitosvastuut	29	51
Yritysvastuut ***	1 963	1 702
Vähittäisvastuut	14	12
Muut *	44	64
Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)	**17 626**	**17 493**
Luottolaitosvastuut	1 053	1 141
Yritysvastuut	11 643	11 551
Vähittäisvastuut	1 130	983
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset **	3 753	3 741
Muut	47	77
Markkina- ja selvitysriski, standardimenetelmä	**1 179**	**1 329**
Operatiivinen riski, standardimenetelmä	**1 266**	**1 163**
Vastuun arvonoikaisu (CVA)	**205**	**253**
Kokonaisriski yhteensä	**22 343**	**22 099**

* Muiden vastuiden riskipainosta 44 miljoonaa (45) euroa on laskennallisia verosaamisia, jotka käsitellään 250 prosentin riskipainolla ydinpääomista vähentämisen sijaan.
** Oman pääoman ehtoisten sijoitusten riskipaino sisältää 3,7 miljardia euroa OP Ryhmän sisäisistä vakuutusyhtiösijoituksista.
*** Vertailutietoa korjattu SA Yritysvastuiden osalta.

Suhdeluvut, %	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	16,0	14,9
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	16,7	15,5
Vakavaraisuussuhde	21,5	20,9

Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	16,0	14,9
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	16,0	14,9

Vakavaraisuussuhde	20,8	20,3

Pääomavaatimus, milj. €	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Omat varat	4 793	4 628
Pääomavaatimus	2 358	2 327
Puskuri pääomavaatimuksiin	2 435	2 301

Pääomavaatimus muodostuu minimivaatimuksesta 8 prosenttia, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

Pankin kehitysnäkymissä ei ole tapahtunut merkittäviä kielteisiä muutoksia viimeisen tarkastetun tilinpäätöksen julkistamispäivän jälkeen.

OP Yrityspankki otti käyttöön 1.1.2018 IFRS 9 -standardin "Rahoitusinstrumentit". IFRS 9 -standardin mukaiset OP Yrityspankin laatimisperiaatteet on julkaistu OP Yrityspankin osavuosikatsauksessa ajalta 1.1.-31.3.2018. IFRS 9 -standardiin siirtymän vaikutukset rahoitusinstrumenttien luokitteluun ja arvostamiseen on esitetty OP Yrityspankin vuoden 2017 tilinpäätöksen liitetiedoissa. Kirjanpitoarvoihin tehdyt oikaisut kirjattiin siirtymäpäivänä 1.1.2018 avaavan taseen omaan pääomaan. OP Yrityspankki ei ole oikaissut aikaisempien vuosien vertailutietoja. Merkittävimmät luokittelumuutokset kohdistuivat OP Yrityspankin vahinkovakuutuksen sijoituksiin.

Lukuun ottamatta edellä mainittuja tapahtumia pankin taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia 31.12.2017 jälkeen.

OP Ryhmän keskeisiä historiallisia tunnuslukuja:

Tuloslaskelma

Milj. €	**10–12/ 2017**	**10–12/ 2016**	**1–12/ 2017**	**1–12/ 2016**
Korkokate	279	260	1 094	1 058
Vakuutuskate	137	140	478	558
Nettopalkkiotuotot	254	222	928	859
Sijoitustoiminnan nettotuotot	90	108	495	390
Liiketoiminnan muut tuotot	11	18	94	122
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	14	-4	27	1
Tuotot yhteensä	**784**	**743**	**3 115**	**2 989**
Henkilöstökulut	193	199	758	762
Poistot ja arvonalentumiset	88	44	246	160
Liiketoiminnan muut kulut	223	188	769	646
Kulut yhteensä	**504**	**431**	**1 773**	**1 567**
Saamisten arvonalentumiset	20	41	48	77
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	56	53	217	206
Tulos ennen veroja	**204**	**218**	**1 077**	**1 138**
Tuloverot	51	41	223	223
Kauden tulos	**153**	**177**	**854**	**915**

Jakautuminen:					
Omistajille	150	177	849	913
Määräysvallattomille omistajille	3	0	6	2
Kauden tulos	**153**	**177**	**854**	**915**
Laaja tuloslaskelma				
Kauden tulos	**153**	**177**	**854**	**915**
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot(/tappiot)	20	-27	48	-329
Uudelleenarvostusrahaston muutos	17		17	
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
Käyvän arvon rahaston muutos				
Käypään arvoon arvostamisesta	-86	-54	-146	176
Rahavirran suojauksesta	-4	-59	-32	-35
Muuntoerot	0	0	0	0
Tuloverot				
Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista(/tappioista)	-4	5	-10	66
Uudelleenarvostusrahaston muutos	-4		-4	0
Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
Käypään arvoon arvostamisesta	17	11	29	-35
Rahavirran suojauksesta	1	12	6	7
Kauden laaja tulos	**110**	**66**	**764**	**764**
Laajan tuloksen jakautuminen:				
Omistajille	122	63	759	726
Määräysvallattomille omistajille	-12	3	5	38
Kauden laaja tulos	**110**	**66**	**764**	**764**

Tase

Milj. €	**31.12. 2017**	**31.12. 2016**
Käteiset varat	12 937	9 471
Saamiset luottolaitoksilta	504	337
Kaupankäynnin rahoitusvarat	590	692
Johdannaissopimukset	3 412	4 732
Saamiset asiakkailta	82 240	78 604
Sijoitusomaisuus	22 506	25 105
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat	10 126	9 168
Osuudet osakkuusyrityksissä	228	91
Aineettomat hyödykkeet	1 555	1 474

Aineelliset hyödykkeet	798	871
Muut varat	2 131	2 992
Verosaamiset	214	210
Varat yhteensä	**137 242**	**133 747**
Velat luottolaitoksille	5 157	4 669
Johdannaissopimukset	3 026	4 044
Velat asiakkaille	65 549	60 077
Vakuutusvelka	9 950	10 586
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	10 158	9 205
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	26 841	28 287
Varaukset ja muut velat	3 150	4 226
Verovelat	890	894
Lisäosuudet	0	77
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1 400	1 445
Velat yhteensä	**126 122**	**123 509**
Oma pääoma		
OP Ryhmän omistajien osuus		
Osuuspääoma		
Jäsenosuudet	191	182
Tuotto-osuudet	2 906	2 719
Käyvän arvon rahasto	176	318
Muut rahastot	2 173	2 108
Kertyneet voittovarat	5 573	4 808
Määräysvallattomien omistajien osuus	101	102
Oma pääoma yhteensä	**11 121**	**10 237**
Velat ja oma pääoma yhteensä	**137 242**	**133 747**

Luottolaitosvakavaraisuus

Luottolaitosvakavaraisuus on esitetty OP Yhteenliittymästä EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) (CRR) mukaisesti.

Omat varat, milj. €	**31.12.2017**	**31.12.2016**
OP Ryhmän oma pääoma	11 121	10 237
Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pää-omasta	92	-168
Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus	-16	-41
Lisäosuuspääomat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä		77
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	**11 197**	**10 105**
Aineettomat hyödykkeet	-717	-620
Eläkevastuun ylikate ja arvostusoikaisut	-31	-64

Takaisinmaksettavat osuuspääomat	-148	-156
Ennakoitu voitonjako	-90	-83
Arvonalentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-320	-309
Ydinpääoma (CET1)	**9 891**	**8 872**
Pääomalainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	81	81
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	**81**	**81**
Ensisijainen pääoma (T1)	**9 973**	**8 954**
Debentuurilainat	1 121	1 239
Toissijainen pääoma (T2)	**1 121**	**1 239**
Omat varat yhteensä	**11 093**	**10 192**

Ydinpääomasta (CET1) on vähennetty varovaisen arvostamisen oikaisu 20 (36) miljoonaa euroa.

Ydinpääomasta on vähennetty valvojan luvan mukaisesti asiakkaille tammikuussa 2018 palautetut irtisanotut osuuspääomat 148 (156) miljoonaa euroa ja heinäkuussa 2017 palautetut lisäosuudet 70 miljoonaa euroa. Lisäosuuspääomiin ja pääomalainoihin on sovellettu vanhoja pääomainstrumentteja koskevia siirtymäsäännöksiä.

Kokonaisriski, milj. €	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Luotto- ja vastapuoliriski	**39 383**	**38 853**
Standardimenetelmä (SA)	**3 859**	**3 233**
Valtio- ja keskuspankkivastuut	18	39
Luottolaitosvastuut	8	36
Yritysvastuut	2 423	1 812
Vähittäisvastuut	1 057	1 039
Muut *	353	307
Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)	**35 525**	**35 620**
Luottolaitosvastuut	1 054	1 143
Yritysvastuut	21 438	20 913
Vähittäisvastuut	4 959	4 698
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset **	7 002	7 605
Muut	1 072	1 261
Markkina- ja selvitysriski, standardimenetelmä	**1 179**	**1 329**
Operatiivinen riski, standardimenetelmä	**3 958**	**3 666**
Vastuun arvonoikaisu (CVA)	**205**	**253**
Kokonaisriski yhteensä	**44 725**	**44 101**
EKP:n päätöksen mukaiset riskipainolattiat	**4 492**	
Kokonaisriski sisältäen riskipainolattiat	**49 216**	**44 101**

* Muiden vastuiden riskipainosta 283 miljoonaa (253) euroa on laskennallisia verosaamisia, jotka käsitellään 250 prosentin riskipainolla ydinpääomista vähentämisen sijaan.

** Oman pääoman ehtoisten sijoitusten riskipaino sisältää 6,4 miljardia euroa OP Ryhmän sisäisistä vakuutusyhtiösijoituksista.

Suhdeluvut, %	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	20,1	20,1

Tier 1 -vakavaraisuussuhde	20,3	20,3
Vakavaraisuussuhde	22,5	23,1

Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	20,1	19,9
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	20,1	19,9
Vakavaraisuussuhde	22,4	22,8

Suhdeluvut ilman riskipainolattioita, %	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	22,1	20,1
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	22,3	20,3
Vakavaraisuussuhde	24,8	23,1

Riskipainolattioiden vaikutus CET 1 -suhdelukuun oli -2,0 prosenttiyksikköä.

Pääomavaatimus, milj. €	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Omat varat	11 093	10 192
Pääomavaatimus	7 027	5 520
Puskuri pääomavaatimuksiin	4 067	4 673

Pääomavaatimus 14,3 prosenttia muodostuu minimivaatimuksesta 8 prosenttia, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia, O-SII-pääomavaatimuksesta 2,0 prosenttia, EKP:n asettamasta pääomavaatimuksesta (P2R) 1,75 prosenttia ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista. Vertailuvuonna pääomavaatimus oli 12,5 prosenttia. EKP:n P2R-vaatimus tuli voimaan 1.1.2017.

Velkaantuneisuus, milj. €	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Ensisijainen pääoma (T1)	9 973	8 954
Vastuut yhteensä	127 027	120 257
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	7,9	7,4

Velkaantumisastetta kuvaava mittari eli vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) esitetään EU komission delegoidun asetuksen mukaisesti. Säännösluonnosten mukainen minimitaso on kolme prosenttia.

OP Ryhmän 24.4.2018 julkaiseman arvion mukaan OP Ryhmän vuoden 2018 tuloksen ennakoidaan edelleen olevan hyvällä tasolla mutta jäävän viime vuoden lähes ennätystasoista tulosta pienemmäksi, toisin kuin 8.2.2018 julkaistussa OP Ryhmän tilinpäätöstiedotteessa arvioitiin. Tulosnäkymää heikentää erityisesti sijoitustuottojen aiemmin arvioitua heikompi kehitys sekä kehittämisestä aiheutuvien kustannusten nousu ennakoitua suuremmiksi.Lukuun ottamatta edellä mainittuja tapahtumia OP Ryhmän kehitysnäkymissä ei ole tapahtunut merkittäviä kielteisiä muutoksia viimeisen tarkastetun tilinpäätöksen julkistamispäivän jälkeen.

OP Ryhmä otti käyttöön 1.1.2018 IFRS 9 -standardin "Rahoitusinstrumentit". IFRS 9 -standardin mukaiset OP Ryhmän laatimisperiaatteet ja IFRS 9 -standardiin siirtymän vaikutukset rahoitusinstrumenttien luokitteluun ja arvostamiseen on on esitetty OP Ryhmän vuoden 2017 tilinpäätöksen liitetiedoissa. Kirjanpitoarvoihin tehdyt oikaisut kirjattiin siirtymäpäivänä 1.1.2018 avaavan taseen

omaan pääomaan. OP Ryhmä ei ole oikaissut aikaisempien vuosien vertailutietoja. Merkittävimmät luokittelumuutokset kohdistuivat OP Ryhmän vahinko- ja henkivakuutuksen sijoituksiin.

Lukuunottamatta edellä mainittuja tapahtumia OP Ryhmän taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia 31.12.2017 jälkeen.

Liikkeeseenlaskijan konsernin keskeiset historialliset tunnusluvut ovat kehittyneet seuraavasti osavuosikatsauskaudella 1.1. – 30.9.2018 (Huom! Osavuosikatsauskauden tunnusluvut ovat tilintarkastamattomat):

Tuloslaskelma

Milj. €	7–9/ 2018	7–9/ 2017	1–9/ 2018	1–9/ 2017
Korkokate	66	67	192	187
Vakuutuskate	148	74	421	322
Nettopalkkiotuotot	-6	-10	-12	-10
Sijoitustoiminnan nettotuotot	66	104	210	291
Liiketoiminnan muut tuotot	20	10	36	20
Tuotot yhteensä	**294**	**245**	**848**	**810**
Henkilöstökulut	42	37	138	121
Poistot ja arvonalentumiset	17	15	52	43
Liiketoiminnan muut kulut	87	82	267	242
Kulut yhteensä	**146**	**133**	**457**	**406**
Saamisten arvonalentumiset	-11	1	-6	-11
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-1	0	-1	-1
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	-9		-13	
Tulos ennen veroja	**127**	**112**	**370**	**392**
Tuloverot	20	27	67	76
Kauden tulos	**107**	**85**	**303**	**317**
Jakautuminen:				
Emoyhtiön omistajille	103	83	296	313
Määräysvallattomille omistajille	3	2	7	3
Kauden tulos	**107**	**85**	**303**	**317**
Laaja tuloslaskelma				
Kauden tulos	**107**	**85**	**303**	**317**
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot(/tappiot)	14	-7	22	5
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
Käyvän arvon rahaston muutos				
Käypään arvoon arvostamisesta	-14	-16	-73	-11
Rahavirran suojauksesta	-2	-3	-4	-4
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	9		13	

		Muuntoerot	0	0	0	0
		Tuloverot				
		Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
		Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista(/tappioista)	-3	1	-4	-1
		Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
		Käypään arvoon arvostamisesta	3	3	15	2
		Rahavirran suojauksesta	0	1	1	1
		Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	-2		-3	
		Kauden laaja tulos	**113**	**64**	**270**	**308**
		Laajan tuloksen jakautuminen:				
		Emoyhtiön omistajille	109	62	263	304
		Määräysvallattomille omistajille	3	2	7	4
		Kauden laaja tulos	**113**	**64**	**270**	**308**

Tase

Milj. €	**30.9. 2018**	**31.12. 2017**
Käteiset varat	12 669	12 825
Saamiset luottolaitoksilta	8 814	9 294
Johdannaissopimukset	3 342	3 426
Saamiset asiakkailta	21 756	20 120
Sijoitusomaisuus	16 151	16 144
Aineettomat hyödykkeet	741	777
Aineelliset hyödykkeet	120	115
Muut varat	1 698	1 708
Verosaamiset	48	35
Varat yhteensä	**65 338**	**64 445**
Velat luottolaitoksille	13 908	14 035
Johdannaissopimukset	2 934	3 216
Velat asiakkaille	17 792	18 837
Vakuutusvelka	3 243	3 143
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	19 234	16 791
Varaukset ja muut velat	2 160	2 307
Verovelat	422	419
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1 476	1 547
Velat yhteensä	**61 170**	**60 295**
Oma pääoma		
Emoyhtiön omistajien osuus		
Osakepääoma	428	428
Käyvän arvon rahasto	67	164
Muut rahastot	1 093	1 093
Kertyneet voittovarat	2 508	2 404
Määräysvallattomien omistajien osuus	73	60

Oma pääoma yhteensä	**4 169**	**4 149**
Velat ja oma pääoma yhteensä	**65 338**	**64 445**

Luottolaitosvakavaraisuus

Omat varat, milj. €	**30.9.2018**	**31.12.2017**
OP Yrityspankki -konsernin oma pääoma	4 169	4 149
Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta	-226	-125
Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus	1	-2
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	**3 943**	**4 022**
Aineettomat hyödykkeet	-71	-76
Eläkevastuun ylikate ja arvostusoikaisut	-28	-16
Ennakoitu voitonjako	-148	-212
Arvonalentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-96	-134
Ydinpääoma (CET1)	**3 601**	**3 584**
Pääomalainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	90	137
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	**90**	**137**
Ensisijainen pääoma (T1)	**3 691**	**3 720**
Debentuurilainat	977	1 073
Toissijainen pääoma (T2)	**977**	**1 073**
Omat varat yhteensä	**4 668**	**4 793**

Ydinpääomasta (CET1) on vähennetty varovaisen arvostamisen oikaisu 7 miljoonaa euroa (5).

Pääomalainoihin on sovellettu vanhoja pääomainstrumentteja koskevia siirtymäsäännöksiä. Syyskuussa maksettiin takaisin 50 miljoonan euron pääomalaina. Vakavaraisuuden ja vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa ei ole sovellettu IFRS9-siirtymäsäännöstä.

Kokonaisriski, milj. €	**30.9.2018**	**31.12.2017**
Luotto- ja vastapuoliriski	**21 071**	**19 694**
Standardimenetelmä (SA)	**2 447**	**2 069**
Valtio- ja keskuspankkivastuut	19	18
Luottolaitosvastuut	8	29
Yritysvastuut	2 337	1 963
Vähittäisvastuut	15	14
Muut*	67	44
Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)	**18 625**	**17 626**
Luottolaitosvastuut	988	1 053
Yritysvastuut	12 531	11 643
Vähittäisvastuut	1 260	1 130
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset**	3 735	3 753
Muut	110	47
Markkina- ja selvitysriski, standardimenetelmä	**1 393**	**1 179**
Operatiivinen riski, standardimenetelmä	**1 285**	**1 266**
Vastuun arvonoikaisu (CVA)	**227**	**205**
Kokonaisriski yhteensä	**23 976**	**22 343**

* Muiden vastuiden riskipainosta 49 miljoonaa euroa (44) on laskennallisia verosaamisia, jotka käsitellään 250 prosentin riskipainolla ydinpääomista vähentämisen sijaan.
** Oman pääoman ehtoisten sijoitusten riskipaino sisältää 3,7 miljardia euroa OP Ryhmän sisäisistä vakuutusyhtiösijoituksista.

Suhdeluvut, %	**30.9.2018**	**31.12.2017**
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	15,0	16,0
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	15,4	16,7
Vakavaraisuussuhde	19,5	21,5

Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %	**30.9.2018**	**31.12.2017**
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	15,0	16,0
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	15,0	16,0
Vakavaraisuussuhde	19,1	20,8

Pääomavaatimus, milj. €	**30.9.2018**	**31.12.2017**
Omat varat	4 668	4 793
Pääomavaatimus	2 528	2 358
Puskuri pääomavaatimuksiin	2 140	2 435

Pääomavaatimus muodostuu minimivaatimuksesta 8 prosenttia, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

Pankin kehitysnäkymissä ei ole tapahtunut merkittäviä kielteisiä muutoksia viimeisen tarkastetun tilinpäätöksen julkistamispäivän jälkeen.

Pankin taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia 30.9.2018 jälkeen.

OP Ryhmän keskeiset historialliset tunnusluvut ovat kehittyneet seuraavasti osavuosikatsauskaudella 1.1. – 30.9.2018 (Huom! Osavuosikatsauskauden tunnusluvut ovat tilintarkastamattomat).

Tuloslaskelma

Milj. €	**7–9/ 2018**	**7–9/ 2017**	**1–9/ 2018**	**1–9/ 2017**
Korkokate	297	287	867	821
Vakuutuskate	154	80	432	341
Nettopalkkiotuotot	212	203	655	637
Sijoitustoiminnan nettotuotot	79	171	284	418
Liiketoiminnan muut tuotot	25	12	46	75
Tuotot yhteensä	**766**	**753**	**2 286**	**2 292**
Henkilöstökulut	178	171	592	564
Poistot ja arvonalentumiset	58	63	189	159
Liiketoiminnan muut kulut	185	179	597	542

Kulut yhteensä	**422**	**414**	**1 378**	**1 265**
Saamisten arvonalentumiset	-17	-5	-24	-28
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-58	-55	-167	-161
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	-7		-30	
Tulos ennen veroja	**262**	**279**	**687**	**838**
Tuloverot	44	64	135	164
Kauden tulos	**218**	**215**	**552**	**674**
Jakautuminen:				
Omistajille	214	214	545	671
Määräysvallattomille omistajille	4	2	8	3
Kauden tulos	**218**	**215**	**552**	**674**
Laaja tuloslaskelma				
Kauden tulos	**218**	**215**	**552**	**674**
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot(/tappiot)	88	-33	126	28
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
Käyvän arvon rahaston muutos				
Käypään arvoon arvostamisesta	-21	-58	-101	-60
Rahavirran suojauksesta	-25	-4	-12	-28
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	7		30	
Muuntoerot	0	0	0	0
Tuloverot				
Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista(/tappioista)	-18	7	-25	-6
Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
Käypään arvoon arvostamisesta	4	12	20	12
Rahavirran suojauksesta	5	1	2	6
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	-1		-6	
Kauden laaja tulos	**257**	**139**	**586**	**626**
Laajan tuloksen jakautuminen:				
Omistajille	253	143	578	609
Määräysvallattomille omistajille	4	-3	8	17
Kauden laaja tulos	**257**	**139**	**586**	**626**

Tase

Milj. €	**30.9. 2018**	**31.12. 2017**
Käteiset varat	12 767	12 937
Saamiset luottolaitoksilta	335	504
Johdannaissopimukset	3 286	3 412
Saamiset asiakkailta	86 020	82 193

		Sijoitusomaisuus	22 777	23 324
		Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat	10 430	10 126
		Aineettomat hyödykkeet	1 540	1 555
		Aineelliset hyödykkeet	775	798
		Muut varat	2 103	2 131
		Verosaamiset	220	224
		Varat yhteensä	**140 253**	**137 205**
		Velat luottolaitoksille	4 239	5 157
		Johdannaissopimukset	2 795	3 026
		Velat asiakkaille	67 000	65 549
		Vakuutusvelka	9 632	9 950
		Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	10 466	10 158
		Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	29 378	26 841
		Varaukset ja muut velat	2 867	3 150
		Verovelat	906	890
		Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1 353	1 400
		Velat yhteensä	**128 636**	**126 122**
		Oma pääoma		
		OP Ryhmän omistajien osuus		
		Osuuspääoma		
		Jäsenosuudet	196	191
		Tuotto-osuudet	2 965	2 906
		Käyvän arvon rahasto	81	176
		Muut rahastot	2 179	2 173
		Kertyneet voittovarat	6 050	5 536
		Määräysvallattomien omistajien osuus	145	101
		Oma pääoma yhteensä	**11 617**	**11 084**
		Velat ja oma pääoma yhteensä	**140 253**	**137 205**

Luottolaitosvakavaraisuus

Omat varat, milj. €	**30.9.2018**	**31.12.2017**
OP Ryhmän oma pääoma	11 617	11 121
Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta	-120	92
Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus	-6	-16
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	**11 490**	**11 197**
Aineettomat hyödykkeet	-740	-717
Eläkevastuun ylikate ja arvostusoikaisut	-70	-31
Takaisinmaksettavat osuuspääomat		-148
Ennakoitu voitonjako	-70	-90
Arvonalentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-298	-320
Ydinpääoma (CET1)	**10 312**	**9 891**
Pääomalainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	80	81
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	**80**	**81**
Ensisijainen pääoma (T1)	**10 393**	**9 973**

Debentuurilainat	1 028	1 121
Toissijainen pääoma (T2)	**1 028**	**1 121**
Omat varat yhteensä	**11 420**	**11 093**

Ydinpääomasta (CET1) on vähennetty varovaisen arvostamisen oikaisu 27 miljoonaa euroa (20).

Vertailuvuonna ydinpääomasta on vähennetty valvojan luvan mukaisesti asiakkaille tammikuussa 2018 palautetut irtisanotut osuuspääomat 148 miljoonaa euroa. Pääomalainoihin on sovellettu vanhoja pääomainstrumentteja koskevia siirtymäsäännöksiä. Vakavaraisuuden ja vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa ei ole sovellettu IFRS9-siirtymäsäännöstä.

Kokonaisriski, milj. €	**30.9.2018**	**31.12.2017**
Luotto- ja vastapuoliriski	**41 017**	**39 383**
Standardimenetelmä (SA)	**3 758**	**3 859**
Valtio- ja keskuspankkivastuut	19	18
Luottolaitosvastuut	9	8
Yritysvastuut	2 429	2 423
Vähittäisvastuut	961	1 057
Muut*	339	353
Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)	**37 259**	**35 525**
Luottolaitosvastuut	990	1 054
Yritysvastuut	23 106	21 438
Vähittäisvastuut	5 173	4 959
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset**	6 843	7 002
Muut	1 147	1 072
Markkina- ja selvitysriski, standardimenetelmä	**1 393**	**1 179**
Operatiivinen riski, standardimenetelmä	**4 136**	**3 958**
Vastuun arvonoikaisu (CVA)	**227**	**205**
Kokonaisriski yhteensä	**46 773**	**44 725**
EKP:n päätöksen mukaiset riskipainolattiat	**4 915**	**4 492**
Kokonaisriski sisältäen riskipainolattiat	**51 688**	**49 216**

* Muiden vastuiden riskipainosta 312 miljoonaa euroa (283) on laskennallisia verosaamisia, jotka käsitellään 250 prosentin riskipainolla ydinpääomista vähentämisen sijaan.

** Oman pääoman ehtoisten sijoitusten riskipaino sisältää 6,4 miljardia euroa OP Ryhmän sisäisistä vakuutusyhtiösijoituksista.

Suhdeluvut, %	**30.9.2018**	**31.12.2017**
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	20,0	20,1
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	20,1	20,3
Vakavaraisuussuhde	22,1	22,5

Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %	**30.9.2018**	**31.12.2017**
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	20,0	20,1
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	20,0	20,1
Vakavaraisuussuhde	21,9	22,4

Suhdeluvut ilman riskipainolattioita, %	30.9.2018	31.12.2017
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	22,0	22,1
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	22,2	22,3
Vakavaraisuussuhde	24,4	24,8

Riskipainolattioiden vaikutus CET 1 -suhdelukuun oli -2,0 prosenttiyksikköä.

Pääomavaatimus, milj. €	30.9.2018	31.12.2017
Omat varat	11 420	11 093
Pääomavaatimus	7 377	7 027
Puskuri pääomavaatimuksiin	4 043	4 067

Pääomavaatimus 14,3 prosenttia muodostuu minimivaatimuksesta 8 prosenttia, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia, O-SII-pääomavaatimuksesta 2,0 prosenttia, EKP:n asettamasta pääomavaatimuksesta (P2R) 1,75 prosenttia ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista. EKP:n P2R-vaatimus on ollut voimassa 1.1.2017 lähtien.

Velkaantuneisuus, milj. €	30.9.2018	31.12.2017
Ensisijainen pääoma (T1)	10 393	9 973
Vastuut yhteensä	131 435	127 027
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	7,9	7,9

Velkaantumisastetta kuvaava mittari eli vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) esitetään Komission delegoidun asetuksen mukaisesti. Säännösluonnosten mukainen minimitaso on kolme prosenttia.

Yhteenveto riskipainotetuista vastuueristä (EU- OV1), milj. €		Riskipainotetut erät		Vähimmäispääomavaatimukset
		30.9.2018	30.6.2018	30.9.2018
1	**Luottoriski (lukuun ottamatta vastapuoliriskiä)**	**40 218**	**39 634**	**3 217**
2	josta standardimenetelmä	4 532	4 752	363
3	josta sisäisten luottoluokitusten perusmenetelmä (FIRB)	23 670	23 132	1 894
4	josta sisäisten luottoluokitusten edistynyt menetelmä (AIRB)	5 173	4 887	414
5	josta oman pääoman ehtoiset sijoitukset yksinkertaisen riskipainotetun menetelmän nojalla	390	409	31
5a	josta oman pääoman ehtoiset sijoitukset PD- LGD- menetelmä	6 453	6 455	516
6	**Vastapuoliriski**	**674**	**729**	**54**
7	josta arvostaminen markkinahintaan	447	533	36
12	josta vastuun arvonoikaisu	227	197	18
13	**Selvitysriski**	**0**	**0**	**0**
14	**Arvopaperistamisvastuut muussa rahoitustoiminnassa (ylärajan jälkeen)**	**41**	**40**	**3**
15	josta IRB- menetelmä	41	40	3
19	**Markkinariski**	**1 393**	**1 298**	**111**
20	josta standardimenetelmä	1 393	1 298	111
23	**Operatiivinen riski**	**4 136**	**4 136**	**331**
25	josta standardimenetelmä	4 136	4 136	331
27	**Vähennysrajan alittavat määrät (joihin sovelletaan 250 prosentin riskipainoa)**	**312**	**358**	**25**
29	**Yhteensä**	**46 773**	**46 196**	**3 742**
30	**EKP:n päätöksen mukaiset riskipainolattiat**	**4 915**	**4 808**	**393**
31	**Yhteensä sisältäen riskipainolattiat**	**51 688**	**51 003**	**4 135**

Neljännesvuoden aikana kokonaisriski kasvoi 1,3 prosenttia.

EKP:n päätöksen mukaiset riskipainolattiat kohdistuvat vähittäisvastuiden muihin kuin pk-yritysvastuisiin. Näissä keskimääräiselle riskipainolle asetetut lattiat ovat kiinteistövakuudellisille 15,4 prosenttia ja muille kuin kiinteistövakuudellisille 32,7 prosenttia. EKP:n riskipainolattia on voimassa päätöksen kumoamiseen asti.

IRB-riskipainotettujen erien siltalaskelma (EU-CR8), milj. €

		a	b
		Riskipainotettujen vastuuerien määrät	Pääomavaatimukset
1	**Riskipainotetut vastuuerät edellisen raportointikauden lopussa 30.6.2018**	**28 019**	**2 242**
2	Vastuiden määrä	497	40
3	Vastuiden laatu	191	15
4	Mallipäivitykset	136	11
9	**Riskipainotetut vastuuerät raportointikauden lopussa 30.9.2018**	**28 842**	**2 307**

Siltalaskelmalla on esitetty neljännesvuoden aikana tapahtuneet muutokset vähittäisvastuissa, yritysvastuissa ja luottolaitosvastuissa. Vastuiden määrän kasvu ja luottokannan laadun heikkeneminen kasvattivat riskipainotettuja eriä. Sisäisten luottoluokitusten menetelmien käyttö laajennettiin koskemaan Ryhmään liittyneitä osuuspankkeja, vaikutus on esitetty kohdassa mallipäivitykset.

OP Ryhmän taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia 30.9.2018 jälkeen.

B.13.	Viimeaikaiset tapahtumat jotka voivat vaikuttaa maksukykyyn	**Liikkeeseenlaskija:** Liikkeeseenlaskijan tiedossa ei ole sellaisia Liikkeeseenlaskijaan liittyviä viimeaikaisia tapahtumia, jotka olisivat ratkaisevia arvioitaessa Liikkeeseenlaskijan maksukykyä. **OP Ryhmä:** Liikkeeseenlaskijan tiedossa ei ole sellaisia OP Ryhmään liittyviä viimeaikaisia tapahtumia, jotka olisivat ratkaisevia arvioitaessa OP Ryhmän maksukykyä.
B.14.	Konsernin sisäinen riippuvuus	**Liikkeeseenlaskija:** OP Yrityspankki Oyj on OP Osuuskunnan tytäryhtiö ja kuuluu sekä toiminnallisesti että omistuksellisesti kiinteästi pankki-, vakuutus- ja muita finanssipalveluja tarjoavaan OP Ryhmään ja on tätä kautta riippuvainen ryhmästä. Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset (ml. OP Yrityspankki) ovat toissijaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista Yhteenliittymälain nojalla edellä kohdassa B.5 kuvatusti. **OP Ryhmä:** OP Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset (ml. OP Yrityspankki) ovat toissijaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista Yhteenliittymälain nojalla edellä kohdassa B.5 kuvatusti ja tätä kautta riippuvaisia toisistaan.
B.15.	Päätoimialat	OP Ryhmän 10.6.2016 vahvistetun strategian ja ryhmätasoisten strategisten tavoitteiden mukaisesti OP Ryhmän tavoitteena on muuttua asteittain puhtaasta finanssitoimijasta digitaalisen ajan monialaiseksi palveluyritykseksi, jolla on vahva finanssiosaaminen. Strategiassa korostuu asiakaskokemuksen kehittäminen ja tehokkuuden parantaminen palveluita ja toimintoja digitalisoimalla sekä uusien asiakaskeskeisten liiketoimintamallien rakentaminen, jotka tarjoavat synergioita suhteessa nykyisiin finanssipalveluihin. Liiketoimintaa laajennetaan kasvattamalla muun muassa terveys- ja hyvinvointiliiketoimintaa. Tulevina vuosina OP

<table>
<tr><td></td><td></td><td>aikoo rakentaa terveys- ja hyvinvointipalveluista neljännen liiketoiminta-alueensa pankki-, vakuutus- ja varainhoitoliiketoimintojen rinnalle.

Liikkeeseenlaskija:

OP Yrityspankki harjoittaa liikepankkina luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettua liiketoimintaa ja tarjoaa myös sijoitus- ja säilytyspalveluja. Muun liiketoimintansa lisäksi OP Yrityspankki toimii OP Ryhmän keskuspankkina ja vastaa ryhmän maksuvalmiudesta sekä kansainvälisestä liiketoiminnasta.

OP Yrityspankilla on toimintaa Suomessa ja Baltian pankkitoiminta tarjoaa rahoitusyhtiötuotteita Virossa, Latviassa ja Liettuassa. OP Yrityspankki –konserniin kuuluvalla OP Vakuutuksella on Virossa vahinkovakuutustoimintaa harjoittava tytäryhtiö Seesam Insurance AS, jolla on sivuliikkeet Latviassa ja Liettuassa.

OP Ryhmän terveys- ja hyvinvointipalveluliiketoiminta on keskitetty OP Vakuutus Oy:n omistamaan, vuoden 2013 alussa toimintansa aloittaneeseen Pohjola Terveys Oy:öön (entinen Omasairaala Oy).Valtakunnallista sairaalaverkostoa rakennetaan Pohjola-nimellä.

OP Ryhmä:

OP Ryhmään kuuluvat yritykset harjoittavat pankki- ja vakuutustoimintaa ja sitä tukevaa toimintaa.</td></tr>
<tr><td>B.16.</td><td>Omistus ja määräysvalta</td><td>Liikkeeseenlaskija:

OP Yrityspankki on OP Ryhmän keskusyhteisön OP Osuuskunnan täysin omistama ja merkittävin tytäryhtiö.

OP Ryhmä:

OP Ryhmän keskusyhteisö OP Osuuskunta on osuuskunta, jonka jäseninä voivat olla osuuspankkilaissa tarkoitetut luottolaitokset, joiden säännöt tai yhtiöjärjestyksen osuuskunta on hyväksynyt. OP Osuuskunnan omistavat osuuspankit.</td></tr>
<tr><td>B.17.</td><td>Luottokelpoisuusluokitukset</td><td>Liikkeeseenlaskija:

OP Yrityspankki Oyj:n luottoluokitukset ovat seuraavat (31.3.2018):

<table>
<tr><th>Luokituslaitos</th><th>Lyhytaikainen varainhankinta</th><th>Pitkäaikainen varainhankinta</th><th>Näkymät</th></tr>
<tr><td>Standard & Poor's</td><td>A-1+</td><td>AA-</td><td>Vakaat</td></tr>
<tr><td>Moody's</td><td>P-1</td><td>Aa3</td><td>Vakaat</td></tr>
</table>

OP Yrityspankin luottokelpoisuutta arvioidessaan luottoluokituslaitokset ottavat huomioon koko OP Ryhmän taloudellisen tilanteen, sillä ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö OP Osuuskunta sekä jäsenluottolaitokset (mukaan lukien OP Yrityspankki) ovat vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista.</td></tr>
</table>

B.18	Kuvaus yhteisvastuun luonteesta ja soveltamisalasta	OP Ryhmään kuuluvat jäsenluottolaitokset ja keskusyhteisö ovat keskinäisessä vastuussa toistensa veloista. Velkoja, joka ei ole saanut jäsenluottolaitokselta suoritusta erääntyneestä saatavastaan, voi vaatia suoritusta keskusyhteisöltä, kun päävelka on erääntynyt.
B.19	OP Ryhmästä annettavat tiedot	OP Ryhmän tiedot sisältyvät kuhunkin B-jakson osatekijään ja tämän lisäksi ryhmään liittyvät riskitekijät on kuvattu kohdassa D.2.

Jakso C – Arvopaperit		
C.1.	Tarjottavien ja/tai kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopapereiden tyypit ja lajit	Arvopaperityyppi: Joukkovelkakirja Laji: Arvo-osuusmuotoinen Lainan tunnisteena oleva ISIN-koodi: FI4000359799
C.2.	Valuutta	Lainan valuutta on euro.
C.5.	Rajoitukset luovutettavuudessa	Ei sovellu. Velkakirjat ovat vapaasti luovutettavissa.
C.8.	Oikeudet, etuoikeusjärjestys ja rajoitukset	Laina lasketaan liikkeeseen rajatulle sijoittajajoukolle tarkoitettuna private placement –tyyppisenä joukkovelkakirjalainana, jolla on sama etuoikeus kuin Liikkeeseenlaskijan muilla vakuudettomilla sitoumuksilla. Lainalle ei ole asetettu erillistä vakuutta.
C.9	Korko, tuotto, hyvitys, takaisinmaksu ja muita tietoja	**Osakesidonnainen rakenne:** Sijoittajalle maksettava Hyvitys riippuu Kohde-etuuskorin arvonmuutoksesta. Hyvitys maksetaan Takaisinmaksupäivänä tai Ennenaikaisena Takaisinmaksupäivänä. Lainan Nimellisarvoon kohdistuu pääomatappion riski. Koska Lainan Takaisinmaksettava määrä on muu kuin Nimellisarvo, riippuu sijoittajalle Takaisinmaksettavan määrän suuruus Kohde-etuuskorin arvonmuutoksen ja Lainakohtaisissa ehdoissa ilmoitettujen muiden tekijöiden perusteella lasketusta Palautuskertoimesta. Palautuskerroin ei voi olla missään tilanteessa pienempi kuin 0. **Laina-aika ja Lainan kuolettamista koskevat järjestelyt:** Laina-aika on 13.2.2019 – 28.2.2023. Lainan pääoma ja tuotto maksetaan Takaisinmaksupäivänä ja Hyvityksen maksupäivänä tai Ennenaikaisena Takaisinmaksupäivänä voimassa olevien lakien ja EFi:n sääntöjen ja päätösten mukaisesti sille, jolle arvo-osuustilin tietojen mukaan on Lainan eräpäivänä tai muuna maksupäivänä oikeus vastaanottaa suoritus. **Velkapapereiden haltijoiden edustajan nimi**: Ei sovellu. Velkapapereiden haltijalle ei nimetä edustajaa.

C.10.	Tuoton johdannaisosio	Mikäli sijoittaja myy Lainan ennen eräpäivää, hänellä saattaa olla esimerkiksi markkinakehitykseen liittyvä riski, minkä johdosta voi syntyä luovutustappiota. Lainakohtaisten ehtojen mukaisen Lainan rakenteesta johtuvan ennenaikaisen takaisinmaksun tapahtuessa Takaisinmaksettava määrä voi olla alle Lainan nimellisarvon ja sijoittaja ei saa tuottoa alkuperäisen laina-ajan loppuun saakka. Mikäli Laina pidetään Takaisinmaksupäivään asti eikä maksettavaa tuottoa muodostu, voi Lainan efektiivinen vuotuinen tuotto olla negatiivinen. Jos Suojausinstrumentti joudutaan purkamaan Suojausinstrumenttiin kohdistuneen Lainmuutoksen, Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuvan kulujen kasvun tai Suojausinstrumentissa tapahtuneen häiriön perusteella, Liikkeeseenlaskija maksaa velkakirjojen haltijoille Lainan Suojausinstrumentin päättymishetkellä olevan markkina-arvon, joka voi olla yli tai alle Lainan nimellisarvon. **Osakesidonnainen rakenne:** Lainan tuottoon vaikuttaa aina Kohde-etuuden kehitys valitun arvonkehitysrakenteen kautta. On mahdollista, että huonoimmillaan Lainalle maksettava Hyvitys on nolla. Lainakohtaisissa ehdoissa valittu Vähimmäistuotto rajaa Lainan Hyvityksen suuruutta tilanteessa, jossa Kohde-etuus kehittyy epäsuotuisasti tavoiteltuun tuottoon nähden. Vähimmäistuotto ei voi missään tilanteessa olla alle 0. Lainaan soveltuva Vähimmäistuotto: Vähimmäistuotto1: 0 % Koska Lainakohtaisissa ehdoissa on Takaisinmaksettavan määrän suuruutta laskettaessa ilmoitettu, että soveltuva Palautuskerroin on Sääntö 4, voi sijoittaja menettää Lainan nimellisarvon kokonaan tai osittain Kohde-etuuden arvon kehityksen perusteella. Palautuskerroin ei voi olla missään tilanteessa pienempi kuin 0.
C.11.	Listaus ja kaupankäynti	Lainaa ei listata.
C.15.	Kohde-etuuksien arvon vaikutus sijoituksen arvoon	Lainan arvo määritellään Kohde-etuuden arvonmuutoksen valitun arvonkehitysrakenteen perusteella. Arvonkehitysrakenne löytyy kohdasta C.10.
C.16.	Johdannaisarvopapereiden päättymispäivä tai eräpäivä	Jos Lainaan ei kohdistu ennenaikaista takaisinmaksua, päättymispäivä tai eräpäivä on sama kuin Lainan Takaisinmaksupäivä. Lainan Takaisinmaksupäivä on 28.2.2023.
C.17.	Arvopapereiden selvitys	Arvopapereiden selvitys tapahtuu Euroclear Finland Oy:ssä.
C.18.	Kuvaus siitä, miten johdannaisarvopaperista saadaan tuottoa	Tuoton määrä riippuu Kohde-etuuden arvonkehityksestä ja Lainaan sovellettavasta arvonkehitysrakenteesta. Arvonkehitysrakenne löytyy kohdista C.9 ja C.10.

<table>
<tr><td>C.19.</td><td>Kohde-etuuden toteutushinta tai lopullinen arvostushinta</td><td>Kohde-etuuden lopullinen arvostushinta lasketaan Osakkeen Arvopaperipörssin julkaiseman arvon perusteella.</td></tr>
<tr><td>C.20.</td><td>Kuvaus kohde-etuuden tyypistä ja siitä, mistä kohde-etuutta koskevia tietoja voi saada.</td><td>Lainan Kohde-etuuden tyyppi: Osake
Kohde-etuutta koskevia tietoja saa:
<table>
<tr><th>i</th><th>Osake(i)</th><th>Yhtiön internet-osoite</th></tr>
<tr><td>1</td><td>METSO OYJ</td><td>www.metso.com</td></tr>
<tr><td>2</td><td>WÄRTSILÄ OYJ ABP</td><td>www.wartsila.com</td></tr>
</table></td></tr>
</table>

<table>
<tr><td colspan="3">Jakso D – Riskit</td></tr>
<tr><td>D.2.</td><td>Keskeiset tiedot tärkeimmistä liikkeeseenlaskijalle ominaisista riskeistä</td><td>OP Yrityspankkiin liikkeeseenlaskijana, sen liiketoimintaan ja toimintaympäristöön sekä tämän Ohjelmaesitteen alla tarjottaviin Lainoihin liittyy riskejä, joista osa saattaa olla huomattavia. Alla oleva riskien tiivistelmä perustuu tämän Ohjelmaesitteen päivämääränä saatavilla olleisiin tietoihin ja saatavilla olleiden tietojen perusteella tehtyihin arvioihin, eikä riskien kuvaus siten ole välttämättä tyhjentävä. Mikäli jokin tai useammat alla kuvatut riskit toteutuvat, niillä voi olla merkittävä negatiivinen vaikutus markkinoihin, joilla OP Yrityspankki -konserni ja OP Ryhmä toimii ja täten myös OP Yrityspankki -konsernin ja OP Ryhmän liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

OP YRITYSPANKKI -KONSERNIN TOIMINTAAN LIITTYVIÄ RISKITEKIJÖITÄ

Liiketoimintaan liittyvät keskeiset riskit: Toiminnan merkittävimmät riskit ovat luottoriski, markkinariskit ja likviditeettiriskit, vakuutusriskit ja sijoitusten markkinariskit sekä kaikkeen liiketoimintaan liittyvät strategiset ja operatiiviset riskit.

Liiketoiminnan edellytykset ja yleinen taloudellinen tilanne: OP Yrityspankki -konsernin toiminnan tuloksiin voivat vaikuttaa useat tekijät, joista tärkeimpiä ovat yleinen taloudellinen tilanne Suomessa ja ulkomailla, korkojen ja osakekurssien epävakaus ja muutokset valuuttakursseissa.

Luottoriski: Luottoriski on OP Yrityspankin merkittävin riski. Luottoriskiä hallitaan noudattamalla ohjeistuksen mukaista luottoprosessia, joka sisältää luotonannon kaikki vaiheet huolellisesta ja harkitusta luottopäätöksenteosta alkaen.

Asiakaskohtainen luottoriski pyritään hinnoittelemaan luottomarginaaleihin, ja riskiä pienennetään vakuuksien ja kovenanttien avulla. Luottoriskin arviointiin ja hinnoitteluun sekä vakuuksien realisointiarvoon ja realisointiaikaan liittyy kuitenkin epävarmuutta, minkä vuoksi luottosalkusta mahdollisesti realisoituvat arvonalentumiset (IFRS9-laskennan mukaiset odotetut luottotappiot ja lopulliset luottotappiot) voisivat heikentää OP Yrityspankki -konsernin liiketoiminnan kannattavuutta ja taloudellista asemaa. Lisäksi voi olla epävarmaa, heijastavatko odotetut luottotappiot tosiasiallisten luottotappioiden määrää niiden toteutuessa. Mikäli tehdyt arviot osoittautuisivat epätarkoiksi tai riittämättömiksi, sillä voisi olla epäedullinen vaikutus OP Yrityspankki -konsernin liiketoimintaan, toiminnan tuloksiin ja taloudelliseen asemaan.</td></tr>
</table>

		Maksuvalmius ja varainhankinta: OP Yrityspankki -konserni ei välttämättä kykene täyttämään maksuvelvoitteitaan niiden erääntyessä tai rahoittamaan uudelleen erääntyviä velkoja ja täyttämään sitoumuksiaan luotonantajana, jos se ei esimerkiksi kykene hankkimaan rahoitusta velkamarkkinoilla. **Markkinariskit ja pääomamarkkinoiden hintakehitys**: OP Yrityspankki -konsernin olennaisimmat markkinariskit ovat korko-, valuutta-, luottospread-, hyödyke-, osake- ja volatiliteettiriskit. Muutokset pääomamarkkinoilla vaikuttavat lähinnä vahinkovakuutustoiminnan sijoitusomaisuuden tuottoihin, kaupankäynnin nettotuottoihin ja maksuvalmiusreservien tuottoihin. **Systeemiriski**: Kotimaan ja kansainvälisen rahoitusjärjestelmän ja pääomamarkkinoiden keskinäisten riippuvuuksien johdosta, ulkomaisten tai kotimaisten pankkien tai muiden rahoituslaitosten taloudelliset ongelmat, saattavat aiheuttaa ongelmia myös muille finanssialalla toimiville yrityksille. **Kilpailu:** Pankki-, vahinkovakuutus- ja varallisuudenhoitotoimialat ovat erittäin kilpailtuja niillä markkinoilla, joilla OP Yrityspankki -konserni toimii. **OP Yrityspankin strategiaan liittyviä riskitekijöitä:** OP Ryhmällä on ryhmätasoinen kesäkuussa 2016 vahvistettu strategia, jonka tavoitteena on muuttua asteittain puhtaasta finanssitoimijasta digitaalisen ajan monialaiseksi palveluyritykseksi, jolla on vahva finanssiosaaminen. Jos OP Yrityspankki ei onnistu toteuttamaan OP Ryhmän strategiaa osaltaan menestyksekkäästi, sillä voisi olla olennaisen haitallinen vaikutus OP Yrityspankin liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan. **Mahdollisiin yritysjärjestelyihin ja yhteistyösopimuksiin liittyviä riskejä**: OP Yrityspankki -konsernissa suunnitellaan edelleen rakennejärjestelyä, jossa myös vahinkovakuutussegmentti siirrettäisiin OP Yrityspankki- konsernista OP Osuuskunnan suoraan omistukseen. Lisäksi arvioidaan mahdollisuutta eriyttää keskuspankkitoiminnot OP Osuuskunnan täysin omistamalle tytäryhtiölle. Näiden järjestelyjen toteutustavasta tai aikataulusta ei ole tehty päätöksiä. Mikäli nämä rakennejärjestelyt toteutettaisiin, niillä voisi olla vaikutusta OP Yrityspankin liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan. OP Yrityspankki -konserni saattaa jatkossa harkita strategisia yritysjärjestelyitä ja yhteistyösopimuksia. Ei voi olla varmuutta siitä, että OP Yrityspankki -konserni onnistuisi tällaisia hankkeita koskevien suunnitelmien toteuttamisessa tai että hankinnat ja niiden toteutus onnistuisivat odotusten mukaisesti. OP Yrityspankki ei voi taata, että odotetut integraatio- ja synergiatavoitteet toteutuisivat. Mikäli OP Yrityspankki ei onnistuisi toteuttamaan mahdollisia yritysjärjestelyitään menestyksekkäästi, sillä voi olla olennaisen haitallinen vaikutus OP Yrityspankin liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan **Vakavaraisuus:** OP Yrityspankki -konsernin täytyy kulloinkin sovellettavien säännösten mukaisesti täyttää sen toimintaa koskevat vakavaraisuusvaatimukset, mikä on myös sen toimiluvan edellytys. OP Yrityspankki -konsernin pääomarakenteen ja vakavaraisuussuhteen muutokset voivat vaikuttaa OP Yrityspankin luottokelpoisuusluokituksiin sekä varainhankintaan ja sen kustannuksiin. **Jäsenluottolaitosten keskinäiseen vastuuseen liittyviä riskitekijöitä:** Yhteenliittymälain mukaisesti jäsenluottolaitokset, mukaan lukien OP Yrityspankki ja OP Osuuskunta, ovat keskinäisessä vastuussa toistensa veloista sitä kautta, että ne ovat velvollisia osallistumaan toisen jäsenluottolaitoksen selvitystilan ehkäisemiseksi tarvittaviin tukitoimiin sekä keskusyhteisön toisen jäsenluottolaitoksen

		puolesta suorittaman velan maksuun. Jäsenluottolaitoksilla on lisäksi keskusyhteisön maksukyvyttömyystilanteessa osuuskuntalain ja keskusyhteisön sääntöjen mukainen rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista. Tällä voisi olla olennainen haitallinen vaikutus OP Yrityspankki -konsernin liiketoimintaan, toiminnan tuloksiin ja taloudelliseen asemaan. **Operatiiviseen toimintaan liittyviä riskejä:** Merkittävimmät tunnistetut operatiiviset riskit liittyvät järjestelmiin, liiketoiminnan prosesseihin, dokumentaation oikeellisuuteen sekä toiminnan resursointiin. **Vahinkovakuutustoimintaan liittyviä riskejä:** Merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät riskin valintaan ja hinnoitteluun, jälleenvakuutussuojan hankkimiseen ja vakuutusvelan riittävyyteen. Vakuutusriskien lisäksi merkittävä vakuutustoiminnan riski muodostuu vakuutusvelkaa ja omaa pääomaa kattavan omaisuuden sijoitusriskistä. Sijoitustoiminnan merkittävimmät riskit ovat markkina- luotto- ja likviditeettiriskit, jotka voivat toteutua sijoitusomaisuuden odotettua alhaisempana tuottona tai sijoitusten arvojen alentumisena. **Ihmisen toiminnasta johtuvat katastrofit ja luonnonkatastrofit:** Ihmisen toiminnasta johtuvien katastrofien tai luonnonkatastrofien perusteella tehdyt korvausvaatimukset voivat aiheuttaa huomattavaa kausikohtaista vaihtelua Vahinkovakuutuksen taloudellisessa tuloksessa. Vakuutettujen kohteiden arvonnousu, maantieteellinen keskittyminen ja inflaatiovaikutukset voivat lisätä katastrofien johdosta tehtyjen korvausvaatimusten suuruutta. **Lainsäädäntöön ja määräyksiin liittyviä riskejä** **Sääntelyyn liittyviä riskejä**: OP Yrityspankki -konserni toimii kattavasti säännellyllä toimialalla. OP Yrityspankki -konsernin on täytettävä muun muassa vähimmäispääomaa ja vakavaraisuutta, taloudellisten tietojen ja aseman raportointia ja vastuita sekä voitonjakoa koskevan sääntelyn sekä osuuspankkilain ja yhteenliittymälain säännösten vaatimukset. Tietyt OP Yrityspankki -konsernissa tehtävät päätökset edellyttävät myös viranomaisten tai yhteenliittymän keskusyhteisön etukäteen antamaa hyväksyntää tai viranomaisille tehtyä ilmoitusta. **Oikeudellisia ja oikeudenkäyntiriskejä**: OP Yrityspankin asiakkaiden tai vastapuolten kanteet OP Yrityspankkia vastaan voivat johtaa oikeusprosesseihin. Jos OP Yrityspankin todetaan rikkoneen velvollisuuksiaan, se voi olla velvollinen maksamaan vahingonkorvausta. Tällaisella mahdollisella oikeudenkäynnillä voisi myös olla haitallinen vaikutus OP Yrityspankin maineeseen sen asiakkaiden ja vastapuolten näkökulmasta. **Veroriskejä**: Verokantojen tai verolainsäädännön muutoksiin tai virheellisiin tulkintoihin liittyy veroriski. Veroriskin toteutuminen saattaisi johtaa maksunkorotuksiin tai veroviranomaisten määräämiin sanktioihin, jotka puolestaan voivat johtaa taloudellisiin menetyksiin. **Riippuvuus ammattitaitoisesta johdosta ja henkilökunnasta:** Tietyillä työntekijöillä on erityisen tärkeää osaamista ja asiakassuhteita, jonka vuoksi he ovat siten avainasemassa OP Yrityspankin kilpailukyvyn säilyttämisen ja kehittämisen kannalta. **OP RYHMÄN TOIMINTAAN LIITTYVIÄ RISKITEKIJÖITÄ** **Liiketoimintaan liittyvät keskeiset riskit:** Liiketoiminnan merkittävimmät riskit ovat strateginen riski, luottoriski ja likviditeettiriski sekä markkinariskit, joista jäl-

		kimmäisistä merkittävimpiä ovat korkoriski ja sijoitustoiminnan riskit. Myös vakuutusriskit, operatiiviset ja compliance -riskit sekä keskittymäriskit ovat merkittäviä finanssiryhmän liiketoiminnassa. **Liiketoiminnan edellytykset ja yleinen taloudellinen tilanne**: Yleisen taloudellisen tilanteen heikkeneminen Suomessa tai kansainvälisesti voisi vaikuttaa epäedullisesti OP Ryhmän liiketoiminnan kannattavuuteen ja taloudelliseen asemaan. **Pankkitoiminnan luottoriski:** Luottoriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että vastapuoli ei täytä luottosuhteesta syntyviä velvoitteita. Luottoriskiä hallitaan noudattamalla ohjeistuksen mukaista luottoprosessia, joka sisältää luotonannon kaikki vaiheet huolellisesta ja harkitusta luottopäätöksenteosta alkaen. **Raha-, valuutta- ja pääomamarkkinoiden hinta- ja kurssikehitys**: OP Ryhmän pankkitoiminnan markkinariskeistä merkittävät ovat korkotason muutoksen vaikutus korkokatteeseen ja luottospredin muutoksen vaikutus likviditeettireservin arvoon. Vakuutustoiminnan markkinariskien arvioinnissa keskeisimpiä ovat sijoituksiin liittyvät markkinariskit sekä vakuutusvelkaan liittyvät markkinariskit, joista tärkein on korkoriski. Taloudellisten tai markkinaolosuhteiden muutoksia ja niiden kokonaisvaikutuksia OP Ryhmän liiketoimintaan ja sen tuloksiin on vaikea ennustaa. **Maksuvalmius ja varainhankinta**: OP Ryhmän sisäisen työnjaon mukaan OP Yrityspankki Oyj turvaa OP Ryhmän keskuspankkina OP Ryhmän ja ryhmään kuuluvien yhteisöjen maksuvalmiuden sekä hoitaa tukkuvarainhankinnan. Maksuvalmiusriski on riski siitä, että ryhmä tai siihen kuuluva yhteisö ei suoriudu odotetuista ja odottamattomista, olemassa olevista ja tulevista kassavirroista tai vakuustarpeista ilman vaikutuksia liiketoiminnan jatkuvuuteen, kannattavuuteen tai vakavaraisuuteen. **Systeemiriski:** Yksittäisen rahoituslaitoksen ongelmat voivat muodostua useamman pankin tai koko rahoitusjärjestelmän ongelmiksi, johtuen muun muassa rahoituslaitosten keskinäisistä vastuista ja riskeistä, kaupankäynnistä sekä kauppojen selvityksestä. **Operatiiviseen toimintaan liittyviä riskitekijöitä**: OP Ryhmän liiketoiminnot edellyttävät kykyä käsitellä suuria määriä transaktioita tehokkaasti ja huolellisesti. Operatiivisella riskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että riittämättömistä tai epäonnistuneista prosesseista, puutteellisista tai virheellisistä menettelytavoista, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä aiheutuu taloudellista tappiota tai muita haitallisia seuraamuksia. **Kilpailu:** Rahoitus-, vakuutus- ja varallisuudenhoitotoimialalla kilpailu on erittäin voimakasta kaikilla OP Ryhmän liiketoiminta-alueilla, mikä saattaa vaikuttaa haitallisesti liiketoimintaan, toiminnan tuloksiin ja taloudelliseen asemaan. **Vakavaraisuus**: OP Ryhmän ja sen yksittäisen yhteisön tulee kulloinkin soveltuvien säännösten mukaisesti täyttää sen toimintaa koskevat vakavaraisuusvaatimukset sekä riskien ja vakavaraisuuden hallintaa koskevat vaatimukset. OP Ryhmän pääomarakenne ja vakavaraisuussuhde voivat vaikuttaa OP Yrityspankin ja OP Ryhmän luottoluokituksiin sekä varainhankinnan saatavuuteen ja kustannuksiin. **Vahinkovakuutustoimintaan liittyviä vakuutusriskejä**: OP Ryhmässä vahinkovakuutusliiketoiminta on keskitetty OP Yrityspankki -konserniin. Merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät riskin valintaan ja hinnoitteluun, jälleenvakuutussuojan hankkimiseen ja vakuutusvelan riittävyyden arviointiin.

		Henki- ja eläkevakuutustoimintaan liittyviä vakuutusriskejä: Henkivakuutustoiminnan merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät kuolevuuteen, jäljellä olevan eliniän odotteeseen (ts. pitkäikäisyyteen), työkyvyttömyyteen, asiakaskäyttäytymiseen ja liikekuluihin. Nämä tekijät ovat vakuutusriskin määräytymisessä keskeisiä, koska vakuutusmaksut ja vakuutusvelan määrä perustuvat näistä tehtyihin oletuksiin. **Vakuutus- ja eläkeyhteisöjen sijoitustoiminnan riskit:** Vakuutusriskien lisäksi merkittävä vakuutustoiminnan riski muodostuu vakuutusvelkaa kattavan omaisuuden sijoitusriskistä. Sijoitustoiminnan riskit voivat olla vastapuoli- tai markkinariskejä tai operatiivisia riskejä. Korkotason nousu alentaa kiinteäkorkoisten arvopapereiden markkina-arvoja. Jos korkotaso laskee, kiinteäkorkoisista arvopapereista tulevaisuudessa saatavat uudelleensijoitustuotot laskevat. Osakekurssien ja kiinteistöjen hintojen lasku ja muutokset valuuttakursseissa voivat laskea vakuutus- ja eläkeyhteisöjen sijoitusten arvoa ja niiden tuottoa. **Strategiaan ja liiketoiminnan uudistamiseen liittyviä riskejä:** Ei voi olla varmuutta siitä, että OP Ryhmä onnistuisi toteuttamaan strategiaansa ja liiketoimintansa uudistamista menestyksekkäästi. Jos OP Ryhmä ei onnistuisi toteuttamaan strategiaansa ja liiketoiminnan uudistamista menestyksekkäästi, sillä voisi olla olennaisen haitallinen vaikutus ryhmän liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan. **Lainsäädäntöön ja määräyksiin liittyviä riskejä** **Sääntelyyn liittyviä riskejä ja oikeudellisia riskejä:** OP Ryhmä toimii voimakkaasti säännellyillä toimialoilla ja sen toimintaa koskee laaja valvonta- ja sääntelyjärjestelmä (mukaan lukien erityisesti sääntely Suomessa ja Euroopan unionissa). **Veroriskejä:** Veroriski liittyy verokantojen tai verolainsäädännön muutoksiin tai virheellisiin tulkintoihin, ja riskin toteutuminen saattaisi johtaa maksunkorotuksiin tai taloudellisiin menetyksiin. **Riippuvuus ammattitaitoisesta johdosta ja henkilökunnasta:** Jotta OP Ryhmä säilyisi kilpailukykyisenä ja kykenisi toteuttamaan strategiaansa, siihen kuuluvien yksittäisten yhteisöjen on palkattava ja pidettävä palveluksessaan pätevää ja ammattitaitoista henkilöstöä kaikilla liiketoiminta-alueilla.
D.3.	Keskeiset tiedot tärkeimmistä arvopapereille ominaisista riskeistä	***Lainoihin liittyvät yleiset riskit*** **Liikkeeseenlaskijariski:** OP Yrityspankki ei aseta Ohjelmaesitteen puitteissa liikkeeseen laskettaville joukkovelkakirjalainoille vakuutta. Mikäli OP Yrityspankki julistettaisiin laina-aikana maksukyvyttömäksi, sijoittajien Lainaan perustuvilla saatavilla ei ole etuoikeutta, vaan niillä on sama etuoikeus kuin OP Yrityspankin muilla vakuudettomilla sitoumuksilla ja siten voi olla olemassa riski siitä, että sijoittaja menettää sijoittamansa pääoman osittain tai kokonaan. **Markkinariski**: Markkinariskillä tarkoitetaan Lainan markkina-arvoon ja/tai lopulliseen tuoton määräytymiseen vaikuttaviin tekijöihin liittyvää riskiä. Sijoittajan tulee arvioida tuoton saamiseen liittyvää markkinariskiä suhteessa omiin tavoitteisiinsa sijoituksen tuotosta ja riskin sietämisestä tai esimerkiksi verrata Lainan arvioitua tuottoa vaihtoehtoisesta sijoituksesta saatavaan tuottoon. **Tuottoriski:** Arvopaperimarkkinoilla sijoittamiseen liittyy aina riskejä, eikä arvopaperien historiallinen kehitys ole koskaan tae tulevasta tuotosta. Sijoittaja vastaa itse omien sijoituspäätöstensä taloudellisista seuraamuksista.

		Tuotteen rakenteeseen liittyvät riskit: Lainaehtojen (laskentasääntöjen) monimutkaisuus voi johtaa siihen, että sijoittajan on hankalaa tai jopa mahdotonta verrata eri Lainoja keskenään tai verrata niitä muihin vaihtoehtoisiin sijoituskohteisiin. **Riski Lainan nimellisarvon menettämisestä:** On mahdollista, että Kohde-etuuden arvonkehitys voi johtaa siihen, että sijoittaja menettää Lainan nimellisarvon kokonaan tai osan siitä. **Korkoriski**: Yleinen korkotason nousu laskee Lainan jälkimarkkina-arvoa. Lisäksi jäljellä olevan laina-ajan pituudella on vaikutusta siihen, kuinka suuri vaikutus korkotason muutoksilla on Lainan jälkimarkkina-arvoon. **Jälkimarkkinariski:** On mahdollista, ettei Lainalle muodostu laina-aikana jatkuvaa päivittäistä jälkimarkkinaa ja mikäli sijoittaja haluaa myydä sijoituksensa ennen Lainan eräpäivää, voi velkakirjan senhetkinen markkinahinta olla sijoitettua pääomaa matalampi tai korkeampi, mikä vaikuttaa Lainasta saatavaan lopulliseen tuottoon. **Ennenaikainen takaisinmaksu:** Sijoittajalla on Lainakohtaisissa ehdoissa mainituin tavoin oikeus vaatia Lainan ennenaikaista takaisinmaksua ilman erityistä syytä tai tapahtumaa. Koska Lainan Takaisinmaksettavaksi määräksi on Lainakohtaisissa ehdoissa ilmoitettu Nimellisarvo kerrottuna Yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisella Palautuskertoimella, Liikkeeseenlaskija maksaa takaisin Laskenta-asiamiehen hyvän markkinatavan mukaisesti määrittelemän Lainan päättymishetkellä olevan markkina-arvon, joka voi olla yli tai alle Lainan nimellisarvon. Laskenta-asiamies määrittää hyvän markkinatavan mukaisesti, mikä osuus kyseisestä markkina-arvosta on Lainakohtaisten ehtojen mukaista korkoa/Hyvitystä. Lisäksi sijoittaja menettää mahdollisesti maksamansa ylikurssin. Takaisinmaksettavalle pääomalle eri kerry korkoa/Hyvitystä takaisinmaksupäivän jälkeiseltä ajalta. Jos Laina maksetaan ennenaikaisesti takaisin ennen sovittua takaisinmaksupäivää Suojausinstrumenttiin kohdistuneen lainmuutoksen, Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuvan kulujen kasvun tai Suojausinstrumentissa tapahtuneen häiriön vuoksi, Liikkeeseenlaskija maksaa sijoittajille Liikkeeseenlaskijan hyvän markkinatavan mukaisesti määrittelemän Lainalla Suojausinstrumentin muutoshetkellä olevan markkina-arvon, joka voi olla yli tai alle Lainan nimellisarvon. Sijoittajan on huomioitava, että Liikkeeseenlaskija ei tarjoa sijoittajalle välinettä tai informaatiopaikkaa, jonka avulla sijoittaja pystyisi seuraamaan Suojausinstrumentin ylläpidosta mahdollisesti johtuvien kulujen kasvun muutosta. Täten sijoittaja ei välttämättä pysty ennalta arvioimaan Lainan ennenaikaisen takaisinmaksun tapahtumista Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuvan kulujen kasvun johdosta. Liikkeeseenlaskija maksaa Lainan ennenaikaisesti takaisin markkinahintaan perustuen, jos lainaehtojen korjaus ja/tai Kohde-etuuden korvaaminen tilanteessa, jossa on kyse Osakkeeseen tai sen liikkeeseen laskeneeseen yhtiöön kohdistuvasta mukauttamistoimenpiteestä, ei tuota taloudellisesti järkevää tai kohtuullista lopputulosta, joka kuvastaa mainittua tapahtumaa edeltävää tilannetta. Kohde-etuuden kehitys voi Lainaan valitun laskentakaavan perusteella johtaa Liikkeeseenlaskijan velvollisuuteen maksaa Laina ennenaikaisesti takaisin. Tällöin sijoittajalle maksetaan Ennenaikaisena Takaisinmaksupäivänä takaisinmaksuun asti kertyneet tuotot ja Lainan nimellisarvo kokonaisuudessaan. Sijoittaja ei saa tuottoja alkuperäisen Laina-ajan loppuun saakka.

		Laskenta-asiamiehen tekemät muutokset: Liikkeeseenlaskija saattaa joutua tekemään markkinahäiriön seurauksena muutoksia Lainan ehtoihin, jotta Lainan tuotto voidaan määritellä, tai laskemaan Hyvityksen ennen muutosta voimassa olleiden arvojen perusteella. Jos lainaehtojen muutoksilla ei Laskenta-asiamiehen arvion mukaan saada aikaiseksi kohtuullista tulosta, joka kuvastaa markkinahäiriötä edeltävää tilannetta, Laskenta-asiamiehellä on oikeus korvata Kohde-etuus yhdellä tai useammalla uudella korvaavalla Kohde-etuudella. **Mahdollinen eturistiriitatilanne Laskenta-asiamiehen suorittamissa toimenpiteissä:** OP Yrityspankilla Laskenta-asiamiehen roolissa on oikeus tehdä harkintansa mukaisia toimenpiteitä, jotka voivat liittyä esim. Kohde-etuuden arvonmääritykseen, Kohde-etuuden korvaamiseen ja tuoton laskennan korjaamiseen. Laskenta-asiamiehen tekemät ja Ohjelmaesitteen mahdollistamat toimenpiteet perustuvat yleiseen markkinakäytäntöön. On mahdollista, että sijoittajan on vaikea hahmottaa Laskenta-asiamiehen harkintansa mukaan tekemien toimenpiteiden taloudellisia vaikutuksia. On myös huomioitava, että Liikkeeseenlaskijan ja Laskenta-asiamiehen ollessa sama taho on mahdollista, että Laskenta-asiamiehen tekemillä toimenpiteillä on vaikutusta Liikkeeseenlaskijan asemaan, mikä saattaa joissakin tilanteissa aiheuttaa eturistiriitatilanteen. Näin voi olla esimerkiksi tilanteessa, jossa Laskenta-asiamiehen harkintavalta vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan maksuvelvoitteiden määrään. **Liikkeeseenlaskun peruuttaminen:** Liikkeeseenlaskijalla voi Lainakohtaisten ehtojen mukaan olla oikeus peruuttaa liikkeeseenlasku markkinatilanteen muuttuessa, merkintävilkkauden jäädessä alhaiseksi tai jos tapahtuu jotain sellaista, joka Liikkeeseenlaskijan harkinnan mukaan voi vaarantaa järjestelyn onnistumisen. **Suojausriski:** Liikkeeseenlaskija tai suojausvastapuoli voi liikkeeseenlaskupäivänä tai sitä ennen suojautua markkinariskiltä. Markkinariskiltä suojautuminen voi vaikuttaa kohde-etuuden hintaan ja asiakkaan saamaan tuottoon. **Likviditeettiriski:** Jos kyseessä on hyvin monimutkainen tuote tai markkinaolosuhteet ovat poikkeukselliset, Lainaa voi olla vaikeaa tai mahdotonta myydä. **Liikkeeseenlaskijan kriisinratkaisumenettely:** Lainoihin liittyy riski siitä, että Liikkeeseenlaskijan vakavien taloudellisten vaikeuksien johdosta mahdollisesti aloitettavassa kriisinratkaisumenettelyssä Lainat saattavat joutua alaskirjauksen tai osakkeiksi muunnon kohteeksi, ja yhteenliittymään kuuluvien jäsenluottolaitosten keskinäinen vastuu ja mahdollisuus tukitoimiin ei mahdollisesti koske velkasitoumuksia, jotka muunnettaisiin osakkeiksi kriisinratkaisumenettelyssä. On myös mahdollista, että Lainojen takaisinmaksuaikaa pidennetään tai Lainan koron tai hyvityksen määrää muutetaan tai maksua siirretään. Kriisinratkaisumenettelyssä mahdollinen Liikkeeseenlaskijan liiketoiminnan luovutus tai myynti kriisinratkaisuvälineinä voivat vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan kykyyn täyttää Lainasta johtuvat maksuvelvoitteet tai Lainan arvoon. Tällöin Lainan arvo-osuuden omistajalla on riski Lainaan sijoitetun pääoman menettämisestä osittain tai kokonaan. ***Lainoihin liittyvät erityiset riskit*** **Erityinen markkinariski liittyen Osakesidonnaiseen Lainaan** Sijoittajalle maksettava Hyvitys määräytyy Kohde-etuuden arvonmuutoksen perusteella, joka voi muuttua Laina-aikana. Sijoittajan on huomioitava, että kohde-etuuden historiallinen arvonkehitys ei ole tae tulevasta arvonkehityksestä.

		Lainan tuoton kertyminen on rajattu erityiseen ennenaikaiseen takaisinmaksuun, jolloin on mahdollista, että Lainalle ei kerry tuottoa alkuperäisen laina-ajan loppuun asti. Sijoittajan on huomioitava, että takaisinmaksettavan määrän suuruus riippuu Palautuskertoimesta, jonka suuruuden määräytymiseen vaikuttaa Kohde-etuuden arvonmuutos. Palautuskerroin ei voi olla missään tilanteessa pienempi kuin 0. **Osakesidonnaiseen lainaan** liittyy riski markkinahäiriön tapahtumisesta. Lainaehtoihin voidaan tehdä myös lainaehtojen korjauksia osakkeeseen liittyvän järjestelyn tai toimenpiteen vuoksi. Mikäli lainaehtojen korjaukset eivät johda taloudellisesti järkevään tai kohtuulliseen lopputulokseen, joka kuvastaa osakkeeseen liittyvää järjestelyä tai toimenpidettä edeltävää tilannetta, Liikkeeseenlaskija maksaa Lainan ennenaikaisesti takaisin.
D.6.	Varoitus	Lainan tuottorakenne on monimutkainen. On mahdollista, että Kohde-etuuden arvonmuutos on sellainen, että sijoittaja menettää sijoittamansa pääoman kokonaan tai osittain, eikä Lainalle kerry lainkaan tuottoa.

Jakso E – Tarjous		
E.2.b.	Varojen käyttö	Liikkeeseenlasku on osa Pankin varainhankintaa.
E.3.	Kuvaus tarjousehdoista	Liikkeeseenlaskupäivä: 13.2.2019 Merkintäaika: 7.1.2019 – 8.2.2019 klo 14.00 asti Merkintäpaikka: OP Yrityspankki Oyj Laina-aika: 13.2.2019 – 28.2.2023 Takaisinmaksupäivä: 28.2.2023 Liikkeeseenlaskun luonne: Yksittäinen laina Lainan pääoma: 1.568.000 euroa Velkakirjan nimellisarvo: 1.000 euroa Minimimerkintä: 5.000 euroa Velkakirjojen määrä: 1.568 Merkintäkurssi: 100 Merkintöjen maksuaika: Merkintä on maksettava kokonaisuudessaan viimeistään Liikkeeseenlaskupäivänä merkinnän yhteydessä ilmoitettavalla tavalla. Merkintäsitoumukset: Ei
E.4.	Kuvaus kaikista liikkeeseenlaskuun /tarjoukseen liittyvistä olennaisista intresseistä, mukaan lukien eturistiriidat	Liikkeeseenlaskijan ja Laskenta-asiamiehen ollessa sama taho, on mahdollista, että Laskenta-asiamiehen tekemillä toimenpiteillä on vaikutusta Liikkeeseenlaskijan asemaan, joka saattaa aiheuttaa eturistiriitatilanteen esimerkiksi tilanteessa, jossa Laskenta-asiamiehen harkintavalta vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan maksuvelvoitteiden määrään. Mahdollisissa eturistiriitatilanteissa OP Yrityspankki toimii hyvän tavan mukaisesti.

E.7.	Arvioidut kustannukset, jotka liikkeeseenlaskija tai tarjoaja veloittaa sijoittajalta	Tehdystä merkinnästä ei veloiteta merkintäpalkkiota. Arvo-osuuksien säilytyksestä veloitetaan kulloinkin voimassa olevan hinnaston mukainen säilytyspalkkio. Säilytyspalkkion suuruus riippuu sijoittajan käyttämän Arvo-osuustiliä hallinnoivan tahon säilytyspalveluehdoista. Edellä mainittujen kulujen lisäksi sijoittajilta ei peritä merkinnän yhteydessä muita kuluja.